Akbaba

68-17

C.H.P. seçimlerde hücum taktiği uygulayacak. — Gazeteler —

İnönü — Çok yedik Ecevit'çiğim... bir şeref golü atalım bari!

17 milyon lira tutarında ikramiye

Ümit yılında Türkiye İş Bankası tasarruf sahiplerine tam 17 MİLYON lira tutarında ikramiye dağıtıyor. Ümitlerinizin bir an evvel gerçekleşmesi için Türkiye İş Bankasında hesap açtırmakta acele ediniz. Daha fazla kazanma şansına sahip olmak için tasarruflarınızın tamamını Türkiye İş Bankasında toplamanızı bilhassa tavsiye ederiz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

(Yeni Ajans : 1572 — 68)

Yıl: 46 Cilt: 14 Sayı: 17 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 17 Nisan 1968

Amerika'da Siyah Kâbus!

ZENCİLERE olağanüstü bir sevgimiz vardır bizim... Çikolata renkli dadılar, marsık yüzlü harem ağaları, eski İstanbul hikâyelerini süslerler. Bunlar Osmanlı İmparatorluğunun Afrika'daki topraklarından getirilen esirlerdir. Daha hayatta olup, aramızda dolaşanları vardır. Türkiye'de hiçbir zaman siyahlara karşı nefret duygusu bir toplum hastalığı haline gelmemiştir. Zencileri kendimizden aşağılık bir ırk gibi düşünmeyiz. Ve bu yüzden Amerika'daki zenci düşmanlığını bir türlü anlayamayız.

Oysa ne garip bir hava eser Amerika'da... Düşünün bir kere, çoğu kapının üstünde bir levha görürsünüz:

— Beyazlara mahsustur!... diye. Beyazlara mahsus lokanta, beyazlara mahsus otobüs, beyazlara mahsus otel, beyazlara mahsus gazino...

Ve beyazlara mahsus kilise...

Evet, yanlış okumadınız, Amerika'nın çoğu yerinde beyazlarla siyahların mâbetleri bile ayrıdır. İnsanları eşit sayan Tanrı katında, rahipler insanları ikiye ayırırlar... Ve siyah derililere:

— Siz beyazlardan ayrısınız.. derler.

Bilmeyiz, Amerikan zencisi ölüp de cennete veya cehenneme gidince kapının üstünde «Beyazlara mahsustur» levhasını görecek midir? Yeryüzünde din adamı olduğunu söyleyen bazı kişiler siyah derili olanlara:

— Allahın lâneti sizi karartmıştır... demektedirler. Bu büyük yalan üstüne kiliselerde vaazlar verilmekte ve ileri Amerikanın geri insanları bu büyük yalanla büyümektedirler. Sonra da yüz numaranın bile kapısı üstüne «Beyazlara mahsustur» levhasını asmaktadırlar beyazlar... Bir beyaz kadınla bir siyah erkeğin evlenmesi toplumda büyük fırtına koparmaktadır. Zencileri musiki de, dans sanatında, boksta, atletizmde avuçları patlarcasına alkışlayan, ve sırasında cephede omuz omuza siyahla beraber dövüşen beyaz, sıra evlenmeye geldi mi:

— Nasıl olurmuş da bir beyaz ile siyah evlenirmiş? diye krizlere düşmektedir.

Bir garip dünyadır Amerika... Siyahlar siyah doğmanın kâbusunda yaşamaktadırlar, beyazlar siyahlarla bir arada bulunmanın kâbusunda...

Nefret her yanda zehirli çiçeklerini açmaktadır.

Ve Amerikalılara sormaktadır bütün dünya insanları:

— Zenginsiniz, refah devletisiniz, tekniğiniz pek iyi, uzay yolunda Ay'a varmak üzeresiniz, peki nedir bu ırkçılık? Nedir bu zenci düşmanlığı? Nedir bu ilkel duygular?

Amerikalı ya başını eğip susmaktadır, veya başını gururla kaldırıp:

— Biz beyaz ırktanız, onlar siyah! Aramızda fark var... diye cevap vermektedir.

— Ne farkı var?

Elbette bu soruya saçma sapan karşılıklardan gayrısı bulunamaz. Hem zavallı zencilerin kendileri mi Amerika'da yaşamaya gönüllü idiler? Hayır! Bundan yüzlerce yıl önce zavallıları Afrika'dan vapurlara doldurup Amerika'ya taşıyan ve pamuk tarlalarında boğaz tokluğuna çalıştıranlar beyazlar idiler.

Afrika güneşinde kendi halinde yaşayan siyahları yerlerinden yurtlarından edip zorla Amerika'ya götürenler şimdi zenci düşmanlığıyla doludurlar. İstiyorlar ki yüz yıl önceki gibi siyah insan ikinci sınıf insan muamelesine katlansın... Kendisine yapılan hakaretlere aldırmadan sussun oturson... Medeni haklarını kullanmasın...

Zenciler ise:

— Hayır, diyorlar, biz de insanız! Haklarımızı kullanacağız... Bu yolda kararlıyız...

Karşılıklı iddialar nicedir keskinleşip, Amerika'yı kan ve ateşe boğacak bir nefret ve husumet bulutu gibi şehirlerin üstüne çöküyordu...

Amerika bir gün ödeyecekti bunu...

Ama gene de bir şey halledilemiyecekti... Çünkü zenci beyaza, ve beyaz zenciye karşı nefret duygusuyla dolu olduktan sonra; yakmak, yıkmak, dövüşmek neye yarar ki?

Bir lokanta kapısından «Yalnız beyazlara mahsustur» levhasını kaldırsak, Amerika zencileri de girseler içeri... Masalara otursalar... Bilecekler ki beyaz adam kendilerinden nefret ediyor yan masada otururken...

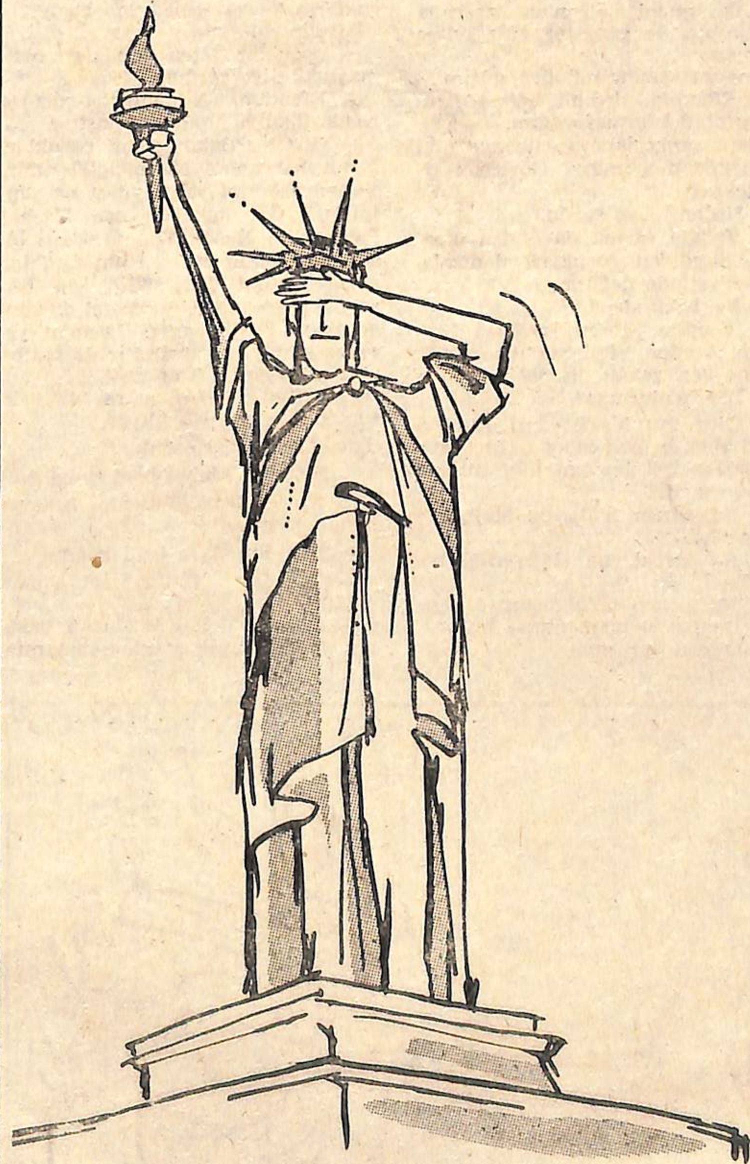
Ve lokmalarını çiğnerken düşmanca bakıyor siyahlara...

Bu duygudan Amerikan beyazının arınması için kaç kuşak insan lüzumlu?

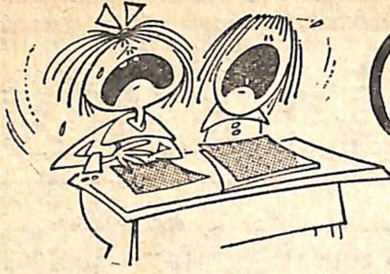
Şimdilik bunu hesaplamaya imkân yok! Ama siyah-beyaz dâvasının Amerikan toplumunu daha çok uğraştıracağını tahmin için kâhin olmak gerekmiyor. Zenci düşmanlığından beyazların ruhlarını arındırmak için hepsine birer ruh doktoru bulup teker teker tedavi mümkün değildir.

AKBABA

Amerikalı zenci lider Martin Luther King öldürüldü. — Gazeteler —

Yazısız

Gözlem defteri

MUZAFFER İZGÜ

BİZİM ilkokullarımızda öyle gariplikler vardır ki, ilkokul öğretmeni olmayanlar bu garipliklerı bilemezler. Örneğin: Çocuklar için ruhsal dosyalar tutulur. Bu dosyayı doldururken öğretmenin alnının damarı orta yerinden çat diye çatlar. Ne garip sorular vardır bu ruhsal dosyanın içinde ne garip sorular...

Okutuğunuz çocuk, forsepsiyle mi alınmış, sazeryanla mı doğmuş, yoksa normal mi doğmuş? Yedi aylık prematüre çocuk mudur, yoksa dokuz ay on günlük müdür? Gelin de bu soruları çocuğa sorun ve cevabını alın! Mecbur olursunuz, ya babasına, ya da anasına sormağa:

— Hamfendi bu çocuğu sazeryanla mı doğurdunuz?

— Beyefendi karınız dokuz ay on günde mi bu çocuğu dünyaya getirdi?

— Kızım sen yedi aylık mısın?

Sağolsun müfettişler de, bu dosyaları didik didik tetkik ederler. Hele sorunun birini es geç!

— Arkadaş niçin bu çocuğun dosyasını tam doldurmadın?

— Şey efendim, çocuğun anasına da, babasına da bu soruyu sormağa utandım da...

— Olmaz efendim olmaz, öğretmen pedagojik, hemi de psikolojik ve de sosyolojik...

Bu dosyalar sonradan ne olur bilir misiniz, çocuk beşinci sınıftan mezun olduktan sonra bodruma, oradan da çıra niyetine sobalara atılır...

Bu dosya neyse ne, ya o gözlem defterleri yok mu? Hani sayfanın başına çocuğun adını yazdığımız ve altına da çocuğu gözlerken uydurmak, daha doğrusu yumurtlamak zorunda kaldığımız, çocuğun istikbaliyle ilgili altın sözler!... Bence, her öğretmen bir Aristo, bir Jan Jak Russo, bir Pestalotzi'dir bu defterleri doldurdukları için... Ühüüü, neler yazmayız efendim biz bu defterlere neler... «Bu çocuk hırçındır. Evin en küçük çocuğu olması sebebiyle, psikolojik, pedagojik ve de sosyolojik...»

«Bu çocuk geleceğin Picasso'sudur. Resim bakımından özel yeteneği ve resme olan ilgisi ve psikolojik ve pedagojik...»

İlerde bu çocuk Bethowen olmazsa bile mutlaka Şopen olur. Kulak algısı, nota vurgusu, mandolin çalışı, özel yeteneği, psikolojik ve de pedagojik...»

«Bu çocuk geleceğin ya Dillinger'i, ya da İrfan Vural'ıdır. Kendisine Zonti testleri tatbik edildiğinde, doğuştan suçlu bir tip olduğu anlaşılması bakımından psikolojik...»

Yaz öğretmenim yaz!... Şayet yazmazsan, başın derde girer müfettişlerle...

Öğretmenliğimin ilk yıllarındaydı... Tıknaz, boynu içine kaçmış, gözleri patlak müfettişimiz, daha ilk toplantıda, bol bol psikolojik, pedagojik lâfların yanı sıra bol bol bu gözlem defterlerinden de bahsetmişti.

Ama ben, ne bir pedagok, ne de bir ruhiyat profesörü olmadığım için, okuttuğum mini minileri çeşitli saçmalarla daha şimdiden lekelemek istememiştim. Edison, diyordum, şayet onun zamanında da böyle gözlem defterleri vardıysa, mutlaka öğretmeni Edison'un karşısına günün birinde gangster olur diye yazmıştı.

Sene ortasında müdüre gittim:

— Efendim, dedim, ben gözlem defterini doldurmayacağım.

Adam sanki iğneye oturmuş gibi koltuğundan sıçradı. Gözlerini iri iri açarak:

— Neden? diye sordu.

— Vallahi saçma da ondan efendim. Şimdiden çocukları damgalamak niyetinde değilim.

— Ne bakımdan?

— Efendim, kimine yaramaz diyeceğim, kimine küfürbaz diyeceğim, kimine geri zekâlı diyeceğim...

— Dee, n'olurmuş?

— Olur mu hiç hocam? Bunları diyebilmek için çocuğu, özel elemanlarla, özel testlere tâbi tutmak gerekmez mi?

— Ee, terfin n'olacak, stajiyerliğin n'olacak?

— Ne terfisi, ne stajiyerliği hocam?

— Meslekteki terfin, stajiyerliğin.

— Bunlar olmazsa olmaz mı?

— Olmaz kardeşim.

— Ama...

— Aması yok, yazacaksın!

— Yalan yanlış olacak.

— Olsun... Sen yaz da... Aman be kardeşim, âlemin doğrusu sen misin Allahaşkına? Hem çok geç kalmışsın. Şimdiye dek en az çocukların yarısını doldurmalıydın. Nerdeyse müfettişin eli kulağında, yarın bir gün damlar okula. Uydurmalıydın bir şeyler...

— Herhangi bir olay olmadı ki yazayım.

— Yahu sınıfında küfreden, kavga eden olmadı mı hiç?

— Yok efendim, olmadı.

— Allah Allah!... Öyleyse kafadan at!

— Ya müfettiş, kavgacı dediğim çocuğu bir kenara çekip de onu psikolojik yolla eğitmeğe kalkarsa?

— Be kardeşim, kafanı kullan yahu! Bugün yarın teftişler başlıyor, vallahi yutarsın hapı!

Sınıf mum gibi. Nasıl etsem de şunları kavga ettirsem diye kafamı patlatmağa başladım. İşin felâketi, o yıl, stajiyerliğim kaldırılacak. Ve stajiyerliğimin kaldırılması da, çocukların kavga etmelerine bağlı...

Girdim sınıfa:

— Çocuklar geçen ders neyi okumuştuk? diye sordum.

— Efendim, Yunanlıların denize nasıl döküldüğünü okumuştuk.

— Güzel... Bakın şimdi çocuklar, bizim kahraman Mehmetçiklerimiz, Yunan askerini yakalayınca ne yapmışlar? Gel bakayım sen Hasan! Farzedelim Hasan Yunan askeri olsun. Gel sen de Rifat! Rifat da Türk askeri olsun! Tut şimdi sen Hasan'ın boynundan! Şu cetvel de süngü olsun! Sık boynunu Hasan'ın, yapıştır şimdi süngüyü! Bir de tekme atar gibi yap!... Tamaam!...

Teneffüs zilinden sonra bir baktım sınıfın yarısı ağlıyor:

— N'oldu size çocuklar?

— Efendim Ahmet beni süngüledi!

— Efendim Salih benim arkama tekme savurdu!

— Efendim Ayşe beni boğdu!

— Efendim Kadir beni Yunan yaptı!

— Güzel... Çocuklar durun bakalım şimdi! Dayak atanlar şu tarafa, dayak yiyenler bu tarafa ayrılsınlar bakalım! Sen ne yaptın İrfan?

— Ömer'i süngüledim efendim!

Yazdım deftere:

«Bu çocuk ilerde süngücü olacak!»

— Sen ne yaptın Salih?

— Efendim arkadaşımı yere yıktım!

«Bu çocuk ilerde güreşçi olacak!»

— Sen ne yaptın Fatma?

— Ayşe'nin saçını çektim!

«Bu kız ilerde kuaför olacak!»

— Sen ne yaptın Kerim?

— Osman'ın çenesine yumruk attım efendim.

«Bu çocuk ilerde Clay olacak!»

— Sen ne yaptın Orhan?

— Dayak yedim efendim!

«Bu çocuk ailenin en küçük çocuğu olması bakımından, nazlı olup, arkadaşlarından her zaman dayak yemekte, psikolojik ve pedagojik...»

Yazma işi bittikten sonra:

— Çocuklar, dedim, sakın bir daha kavga etmeyin, kavga etmek çok ayıptır!...

Ama öyle kızıyordum ki içimden.. Ulan insan bu kadar tekme, tokat, sille, cetvel birbirine girişir de, bir tanecik olsun küfretmez mi be!

— Çocuklar içinizde küfreden oldu mu?

— Olmadı efendim!

— İyi düşünün canım!

— Olmadı efendim.

İçimden:

— Tüh, dedim, felâket!...

Stajiyerlik ve terfi uğruna, nerdeyse çocuklara küfür etmenin methiyesini yapacağım. Gittim müdüre:

— Efendim, dedim, yarısını doldurdum.

— Ha şöylee! Pekiyi, diğer çocuklar n'olacak?

— Bilmem ki efendim.

— Gel buraya gel! Aç bakalım en başta kim yazılı?

— Cevdet Altıngöz!

— Hıh işte, yaz, bu çocuk çok gözüpektir. Gözünün pekliğinden ötürü, bir gün merdivenden kaydı ve düştü. Çevir bakalım ikinci sayfayı!... Ah oğlum ah, daha pişmemişsin.

— Ayşe Soluk!

— Yaz işte, benzi soluk, gıdası az!...

— Ama efendim bu çocuk sınıfın en şişman çocuğu, yanakları da elma gibi kıpkırmızı.

— Öyleyse yaz, yanlış bir beslenme yüzünden fazla şişman olup, şişmanlıktan ötürü zekâsı da, geç intikal ve eşiği aşamama... Doldur artık canım, ekle oraya pedagojik psikolojik bir iki lâf! Kim var üçüncü sayfada?

— Nuri Keskin!

— Uuu, bunun babasını bilirim ben, belâlının biridir. Yaz yaz, çocuk babasının tesirinde kalarak, sınıfın despot tiplerinin arasında...

— Ama müdür bey bu çocuk o kadar uslu ki...

— Ha öyle mi? Ne yazıyorduk?

— Despot tiplerinin arasında...

— Evet, despot tiplerinin arasında olması gerekirken, nedense anne tipine dahil olmuş, bu durum da çocuğun zekâsı üzerine... Çocuk zeki mi?

— Değil efendim.

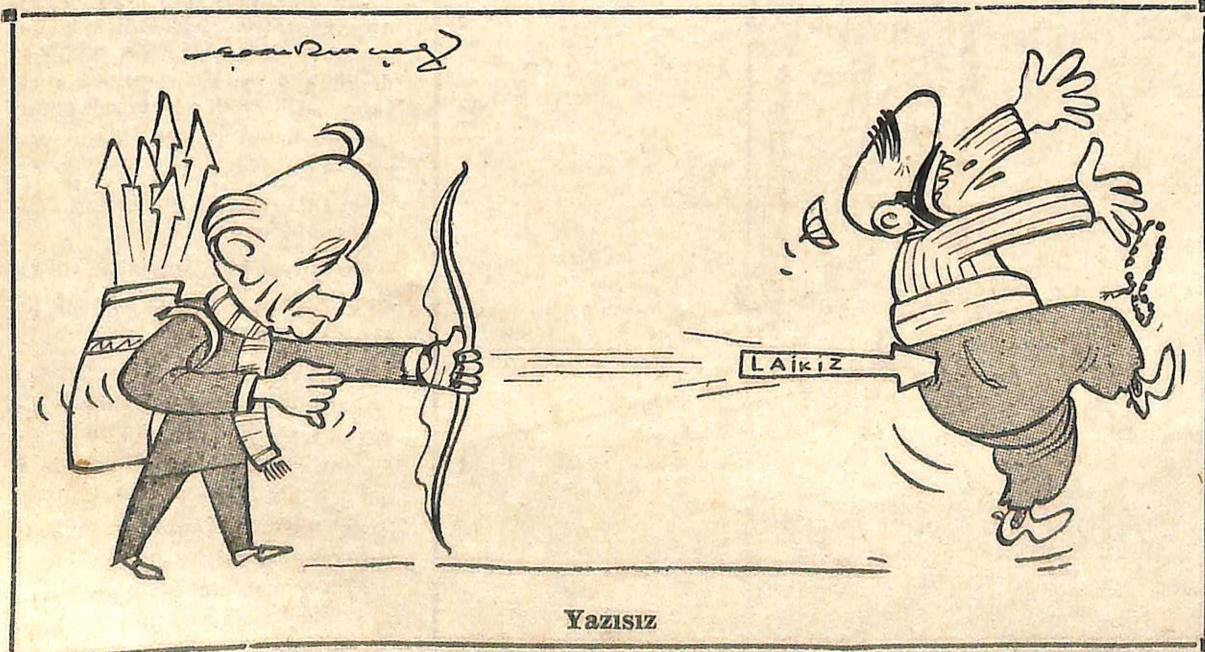
— Tamam... Zekâsının geri kalmasına sebep olmuştur... Eh artık, nasıl dolduracağını öğrendin! Git artık gerisini kendin doldur!

O gece oturdum, öğrencilerimi neler yapmadım neler? Birine Fatih olur dedim, birine garanti kanserin çaresini bulur dedim, birine...... dedim, dedim, dedim...

Ve inanır mısınız, müfettiş benim gözlem defterini teftişe geldiği zaman aldı da gitti. Şimdi hangi köye gitse, hangi okula gitse, benim gözlem defterini gösteriyor:

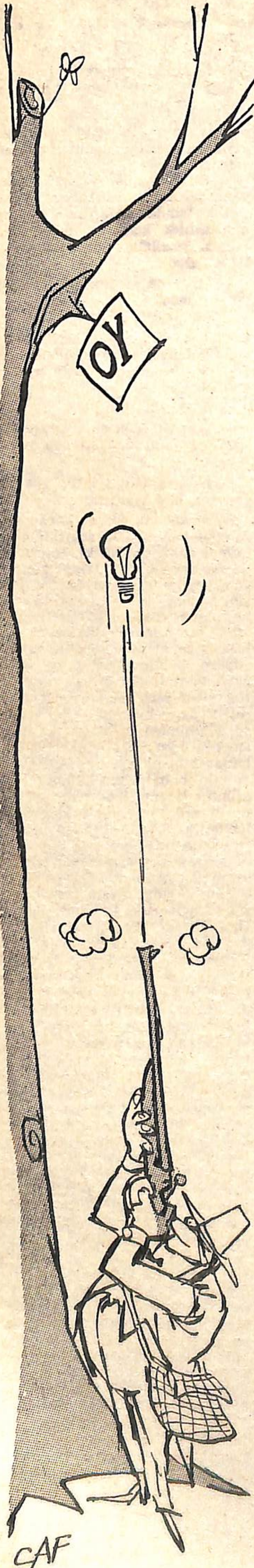
— Arkadaşlar, gözlem defterleri işte bunun gibi çok ince ayrıntılara dolacak, diyormuş...

Muzaffer İZGÜ

Yazısız

Elektriksiz köy kalmıyacak.
— Gazeteler —

Oy avcısı!

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Vakit varken!

OSMANLICANIN dört harfli, küçücük bir kelimesi vardır ki sırasında dünyanın en korkunç sözcüğü olabilir: «Vâde.»

Çünkü vâde mühlet sonu, yâni hesaplaşma vaktinin gelip çatması demektir ve bazan en tuzu kuru, en ensesi kalın, en kendinden emin görünüşlü kişiler bile için için ürperirler hesaplaşma lâfından.

Bakarsınız, pek muteber bir «iş adamı»... Lüks büro, hummalı daktilo takırtıları, üç telefon, lokomotif gibi bir araba, debdebe, cafcaf...

Ama bu değirmeni aslında ödünç alınmış sular çevirmektedir. Birkaç banka şubesinin müdürlerinden rüşvetlerle krediler alınmış, lüks bürodaki hesaplar çarşıya uymayınca da o paraların geri verilmesi hayâl oluvermiştir. Şimdi Bay Muteber'in sabahlara kadar tavana dikili gözlerinin önünden, üstünde «vâde» yazılı kâğıtçıklar geçer durur.

Bakarsınız, pek saygıdeğer bir «bilim adamı»... Kâh dekan, kâh feşmekân seçilmekte, en önemli konularda fetvası istenmekte, yıllardır yumurtladığı cevherler koca ciltleri doldurmaktadır.

Gelgelelim temeli çürük, başlangıç noktası zırvadır bu cevherlerin. Ve yeni yetişen gerçek bilim adamlarının araştırmaları işin doğrusunu açığa çıkarmak üzeredir. «Hoca» genç doçentlerin, asistanların gözlerine baktığında «vâde» kelimesini görür gibi olur.

Ya da haşmetinden yanına varılamayan bir «devlet adamı» kükreyerek dolaşır ortalarda. Ahaliye zahmetsiz tarafından cennet ve zafer sesleri veren yem borularının borazancıbaşısı, muhaliflerinin Azrail'i, sihirli değneklerle kalın sopaların tek sahibidir. Hart der, hurt der, «Bize cennet, size cehennem olacak bu yurt» der; alkış alır da alır.

Ama borazanlar çatlayıp sopalar kırıldıkça, hart hurtlarının cart curttan ibaret olduğu herkesten önce kendi kafasına dank ettikçe takvimler kâbuslaşmağa başlar büyük liderin gözünde. Sanki saatler «tiktak, tiktak» diye değil de, «vâde, vâde» diye işlemektedir artık.

Eskiden her alanın suçluları ve dolandırıcıları için hayat bugünküne kıyasla çok rahatmış. Çünkü genellikle uzunmuş vâdeler. O kadar ki, yenilen herzelerin faturasının suçlu kişinin kendi ömrü içinde sunulması uzak ihtimalmiş.

Eski Mısır rahiplerinden engizisyoncu Katolik papazlarına kadar dalavereci keşişler binlerce yıl süreyle toplumları dolandırırken, herkesi «Güneş, dünyanın çevresinde döner» diye aldatmışlar. Binlerce yıl (ara sıra gerçeği çakanlar çıktığı halde) hesap soran olmamış onlardan.

Âdi suçlar işlendiği zaman da asıl suçlunun kısa sürede yakalanıp cezasını bulması pek güçmüş. Çoğu kere ya olay unutulup gider, ya da suçlu diye mâsum kişiler cezalandırılırmış.

(Bir kere de tarihin karanlığına gömüldü mü, sonradan uzmanların bile aydınlatması imkânsız oluyor böyle konuları. Zaman zaman Topkapı Sarayının kıyısından köşesinden çıkarılıp kimin kalıntısı olduğu bir türlü anlaşılamayan iskeletleri düşünün!)

«Bilgin» Ali Ekber'in, Yavuz Sultan Selim'e «Çin'e gidip orasını uzun uzun inceledikten sonra yazdığım eser» diye sunduğu ve karşılığında ihsanlar kopardığı «Hıtayname» kitabının başına geleni okudunuz mu basınımızda?

Aradan bunca asır geçtikten sonra yirmibeş yaşında bir Çin'li öğrenci, Türkoloji incelemelerini sürdürmek için Ankara'nın Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesine gelmiş, Ali Ekber denilen keratanın Çin'e hiç gitmeden kulaktan dolma lâkırdılarla koskoca Yavuz'u dolandırmış olduğunu ispatlayıvermiş!

Aman, Ali Ekber'in günümüzdeki meslekdaşları sakın o dolandırıcılığın çözüm süresine bakarak cesaretlenmesinler! Çünkü o çağdan bu yana işler çok, ama çok değişti. Kısaldıkça kısaldı vâdeler; gitgide de hızlanarak kısalmakta.

Bugün birini temizleyip döşemenin altına saklarsanız, modern araştırma metotları sayesinde bir haftaya kalmadan enselenmeniz ihtimali yüzde doksan dokuzun üstündedir. Değil güneşin yörüngesi, trilyonlarca kilometre ötedeki bir yıldızın yeriyle ilgili en küçük bir yanlışınız bile dakika geçmeden binlerce bilgin tarafından yüzünüze vurulur.

Toplumlarla ilgili suçlar ve dolandırıcılıklara gelince... Onların tersyüz edilme sürelerindeki kısalma büsbütün şaşırtıcı. Roma İmparatorluğu bin yıla yakın bir süre ayakta kalmıştı. İngiliz İmparatorluğu iki asır dayanamadı. Amerika'nın durumu ise gözümüzün önünde.

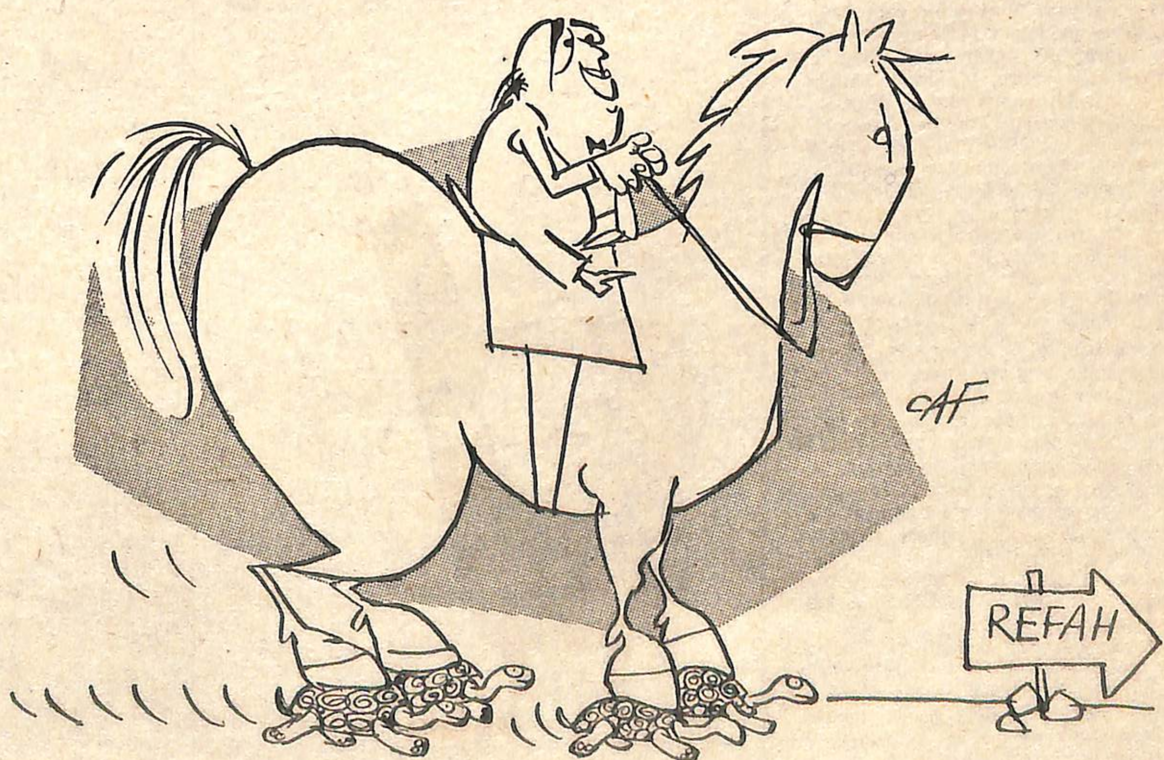
Mr. Johnson'un yanlış hesabının Saygon'dan üç yılda dönüşünün çağdaş Ali Ekber'lerimize bir vâde dersi olması «hâlisane» umulur.

Refik ERDURAN

★

3 Nisan sayısında «Zıvana» başlıklı yazıda, «sıçrama» kelimesi bir mürettip yanlışı sonucunda bambaşka ve çirkin bir şekilde çıkmıştır. Özür dileriz.

R. E.

Yazısız

Rüzgârı yeter!..

aziz nesin

BİTPAZARI'NDA gezinmesini, kırık, dökük, eski eşyaya, ne olduğu belirsiz öteberiye, döküntüye bakmasını severdi. Koltuk, masa, avize, elbise gibi şeylerden çok, ne olduğu, nerde kullanılacağı, neye yarayacağı belirsiz ve adı olmayan şeylerden hoşlanırdı. Kaldırımda, bir branda üzerinde sergilenmiş şeyleri iyice görmek için çömeldi; eski zaman paraları, birtakım maden parçaları, düğmeler, kırık kavanozlar, tüpler, şişeler, vidalar, demir şişler, eski plâklar, borular, tıpalar, yaylar... Daha da adı olmayan bir sürü şey.. Bakardı, ellerdi, karıştırırdı, ama almazdı. İşine yaramazdı ki alsın.. Haftada, on günde bir, Bitpazarı'ndan geçip, bu döküntüleri seyretmeyi, karıştırmayı severdi. Eline aldığı bir cam borunun, bir şaşılası biçimdeki vidanın, neyin parçası olduğunu, neye yaradığını, daha bunlar gibi biçok şeyler düşünürdü.

Bir kutu içinde zarlar, bilyalar... Az ötede tozlu kitaplar ve yabancı dilde dergiler... Üstteki derginin kapağında, renkli, çıplak kadın resmi vardı. Alttaki dergiler de öyle... Ya Almanca, ya Macarca, belki de daha başka dilden... Bunların da alıcısı değildi, yalnız karıştırıyordu. İkinci dergiye baktı, sonra üçüncüsünü karıştırdı. Bir sayfa, bir daha çevirdi. dergiyi hızla kapayıp:

— Kaça bu? diye sordu.

Satıcı fiyat biçmek için dergiyi elinden alıp bakacak diye ödü koptu.

Pazarlıkta, fiyatın dörtte birine ineceğini bilen satıcı:

— Ver bir lira! dedi.

Dergiyi elinde sıkı sıkı tutarak lirayı uzattı. Satıcı, yirmibeş kuruşa vereceği dergiyi, adamın hiç pazarlıksız bir liraya alışına şaştı ama, derginin içinde bir hazine olduğundan hiç de kuşkulanmadı.

Adam, içindekiler düşmesin diye dergiyi dörde katlayıp sımsıkı tutarak hızlandı. Satıcı, arkasından seslenip dergiyi geriye isteyecekmiş gibi geliyordu. Hemen bir yere girip de, dergi sayfaları arasındaki paraları saysa... Bitpazarı'ndan epey uzaklaştıktan sonra, bir genel helâya girip, dergiyi yavaş yavaş, dikkatle açtı. Sanki paralar, bir hava akımıyla helânın deliğine gidecekmiş gibi geliyordu. Saydı paraları onaltı tane beşyüz lira, yepyeni, gıcırgıcır...

Artık evlenebilirdi. Bu zamanda sekizbin lira çok para sayılmazdı ama, olsun, onun gibi bir yoksul için, yine çok paraydı... Bütün yaşamınca biriktiremiyeceği kadar çoktu.

* * *

Renksizdi, tadsızdı, kokusuzdu ve biçimsizdi, ama yine de vardı ve uzayda bir boşluk doldurduğuna göre bir varlıktı, hem de canlı bir varlık. Nüfus sayımlarında sayıldığına göre bir insan, vergi ödediğine, askerlik yaptığına, sırasında ceza gördüğüne göre de bir yurttaştı. Böyle olunca da, soyunu üretmesi, yani evlenmesi gerekiyordu.

Kendi kendini eleştirebilen az bulunur insanlardandı. Renksiz, kokusuz, tadsız ve biçimsiz olduğunu biliyordu. Yakışıklı değildi ki, zengin bir kadınla evlensin... Ünlü değildi ki, bir zengin eve damat olsun... Başarılı değildi ki, elele verip birlikte çalışabilecekleri bir kız bulsun...

Birazcık para biriktirebilirse, belki kendine denk, hanım hanımcık bir kızcağız bulabilirdi. Durmadan para biriktiriyordu, dişinden, tırnağından, giyiminden, kursağından keserek on yılda biriktirebildiği sekiz bin liracığı vardı. Biliyordu bu paranın evlilik için yetmiyeceğini, ama yaşı kırka varmıştı, artık bekleyemezdi. Onun da bir küçücük ama sıcacık yuvası, o yuvada tatlı bir eşi ve cıvıldayan çocukları olmalıydı. Ne var ki, bu sekizbin lirayı biriktirebilmek için on yıldır çevresinden kopuk, içine kapanık, ilişkisiz tek başına yaşadığı için, nerden kendine uygun bir eş bulabilecekti?

Çalıştığı daireye gelip giden ve zamanla tanışıklıkları ilerleyen Hayri bey adında biri, söz arasında:

— Artık seni evlendirelim... dediği zaman, yumuk gözkapaklarının altında gizli gözleri sevinçle parlamıştı.

Sevincini, coşkusunu belli etmemeye çalışarak:

— Benimle hangi kadın evlenir ki?... demişti.

Boşuna, kör satıcının kör alıcısı olur, dememişler...

Hayri bey, evlenme konusunda bundan başka hiçbir şey söylemediği halde, büyük umuda kapılmış, bu yüzden de Hayri bey'e bağlanmıştı. Hayri bey, evine geleceğini söylediği zaman duyduğu aşırı sevinç işte bundandı. Öyle büyük bir adam, öyle bir zengin, öyle bir ünlü kişi, başka niçin onun evine gelsin? Belki tanıdığı bir kızcağız vardı, dul da olsa olur... Çocuklu da olsa, kabulü. Yaş da pek önemli değil. Sarışın, esmer, beyaz, ne olursa olsun, renk söz konusu değil. Okur-yazar olmazsa olmasın...

Hayri bey, gerçekten büyük, ünlü, zengin biri miydi? Bilmiyordu. Ama gösterişinden, elinin açıklığından, davranışından, o bol ve gür kahkahalarından, böyle olduğu açıkça belli oluyordu.

Bir gün Hayri bey'e, evlenmek için beşbin lira biriktirdiğini de çıtlatmıştı. Nedense, sekizbin lirası olduğunu söylememiş, beşbin liram var, demişti. Çok ihtiyatlı olduğundan böyle demişti. Sözünü ederken bile parasını harcamış gibi olurdu da, onun için beşbin lirası olduğunu söyleyerek geri kalan üçbin lirasını sanki bir yana saklamıştı; ne olur ne olmaz, ilerde onu da açıklardı. Beşbin liram var, demekle, evlenmeye hazırlıklı olduğunu sezdirmek istemişti. Bir erkek, başka niçin para biriktirir? Hayri bey de bunu anlamış olmalıydı ki, evine geleceğini söylemişti ona.

Ev mi? Hangi ev? Yıllardır bir küçücük odaya sığınmıştı. Başka türlü nasıl para biriktirebilirdi ki?.. Bu kenar mahallede, eski, tahta evin bu tek odasında, bu yoksul yerde Hayri bey'i nasıl ağırlayacaktı? Çok utanıyordu. Evlenince, güzel bir eve taşınıp, karısını mutlandırmaya çalışacağını Hayri bey'e anlatacaktı.

Hayri bey evine geleceği için övünüyor, önüne gelene de bunu söylüyordu. Bu haberi ilk duyan:

— Ne? dedi, Hayri bey mi? Hani şu dolandırıcı Hayri... Yahu o herif, insanın gözünden sürmeyi çeker be...

— Benim neyimi alacak, neyim var ki?...

— O herif, var, yok dinlemez, salt antrenman olsun diye ayağından yamalı donunu çeker alır da ruhun bile duymaz...

Başka birisi daha da ileri gitti:

— Yahu o Hayri denilen kazıkçı, mezardan babası çıkıp gelse, adamın sırtından kefenini soyar alır...

— Hiç de öyle görünmüyor...

— Bütün dolandırıcılar gibi...

Hayri bey'in evine geleceğini kime söylediyse, hep bunlara benzer sözler işitti.

— Dikkatli olurum, dedi.

— Ona dikkat söker mi kardeşim... Herifte öyle bir dil var ki, o istemeden cebindeki paranı zorla kendisine verirsin... Aman dikkat et!

Birisi de:

— Bu Hayri'de rezilliğin koleksiyonu vardır; hırsızlık bunda, yankesicilik bunda, kaldırımcılık bunda, kalpazanlık bunda, dolandırıcılık bunda, rezilliğin olmayanı yok herifte... dedi.

— Ama söz verdim, pazar günü evime gelecek...

— En iyisi, sen o gün evden kaç, git bir yerlere... Hoş, gelir de seni evde bulamazsa, boş dönmez, ya kapıyı söker, ya zil düğmesini alır götürür ya...

— Ama söz verdim.

— Eh, sen bilirsin... Benden söylemesi... Sonradan ah vah para etmez.

Hayri bey için iyi bir söz söyleyen tek kişi çıkmadı.

Pazar sabahı, evinde korkudan titremeye başladı. Bu sekizbin lirasını nereye saklamalıydı ki, Hayri bey'in elinden kurtarsın?... Gıcır gıcır, yepyeni, onaltı tane beşyüz lira... Parasını bankaya bile yatırmazdı, ne olur ne olmaz, banka batar filân... Evinde bir yere de saklamazdı, o yokken ev yanar diye... Onaltı tane beşyüzlük, kalbinin üstünde, ceket iç cebinde dururdu. Ama şimdi, daha başka bir yere saklamalıydı. Gelince sarılır da, cebindeki şişliği farkederse... Cebinden paraları çıkardı, odasındaki kilimin altına sakladı. Rahatlar gibi oldu. Ama olmaz... Ayağı takılır bakarsın kilime... Ya da kilimin ucunu kaldırıverir... Sanki ne diye beşbin lirası olduğunu söylemişti? Kilimin altından aldığı para elinde, odanın içinde dolandı durdu, parayı saklayacak yer aradı. Masanın gözüne koydu. Burası iyi işte... Gazete kâğıdının altına sakladı... Ama ya açıverirse masanın gözünü?... Hay Allah!... Paralarını Hayri bey'den gizleyecek bir yer bulamıyordu. Kahve kavanozundan kahveyi boşaltıp, alta sekizbin lirayı koyduktan sonra, üstüne yine kahveyi doldurdu. Hayır, burası da tehlikeli... Anlattıklarına göre, bu Hayri bey, kokusundan bile paranın yerini bulurdu. Hah, işte bir boş bira şişesi... Şişe renkli olduğundan, içinde paralar görünmez... Teker teker beşer yüzlükleri dürüp dürüp şişeye soktu... Biraz içi rahatlar gibi oldu, ama hayır... Ya şişeyi eline alırsa? Şişeyi kırıp paraları çıkardı. Rafta bir iki kitabı vardı, kitaplardan birinin sayfaları arasına paraları yerleştirdi, sonra kitabı saklayacak bir yer aradı. Kitabı teldolabına, tencerenin altına yerleştirdi. Hayır, hayır, burda da olmaz... Nerdeyse Hayri bey de gelecekti... «Deli olacağım... Allahım, bana bir akıl ver» diye söylenerek, odanın içinde dolandı durdu. Kâğıda sarıp soba borusunun içine bıraktı. Ya hava soğuk, sobayı yak, derse... Aldı, cebine koydu, pantalon cebine, sonra pantalon arka cebine, daha sonra iç cebine... Ama şişkinlik belli oluyor...

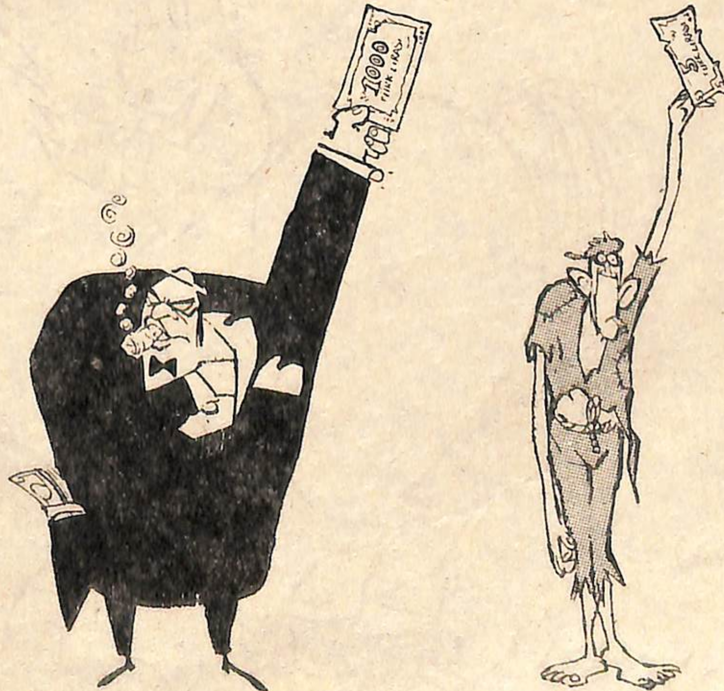
Oraya... Buraya... Orda görür... Burası da olmaz... Yastık içine... Ya şey olursa?...

Sokak kapısı çalındı. Rengi sapsarı, kapıyı açtı. Bir genç:

— Bugün, dedi, size Hayri bey gelecekmiş, ama çok acele bir işi çıktığından, gelemiyecek... Haber vermek için beni gönderdi, kusura bakmasın, dedi.

Oooh... Hele şükür... Delikanlı git-

Resmî dairelerde iyi hal kâğıdı gösterilmiyecek. — Gazeteler —

İyi hal kâğıdı .... Kötü hal kâğıdı!..

ti. Paracıklarını kurtarmıştı işte... Odasına girip, koyduğu yerden parasını alacaktı ki, baktı... Aaa!... Para yok... Aradı, taradı, yok, yok... Hay Allah, yahu, işte bu saksının içine koymuştu ya, saksının toprağını çıkarıp... Nereye gitti bu para? Ama saksıdan alıp, rafa koymuştu. Rafta da yok... Tamam, orda görür diye raftan almış, askıdaki paltosunun cebine koymuştu. Palto cebinde de yok...

Arandı, dövündü durdu... Günlerce, haftalarca, aylarca, hiç umudunu yitirmeden parasını aradı o küçücük odada... Hayır, bulamadı.

Parasını kaybettiğini, yalnız bir kişiye söyledi:

— Gitti... Paralar gitti...

— Ben sana o Hayri alçağı çarpar dememiş miydim?

— Hayır canım... Hayri bey eve bile gelmedi.

— Olsun... Gelmese de çarpar o... Herifin rüzgârı yeter be... Bak, geleceğim demesiyle paraların gitti, ya bir de gelseydi?...

Artık bir daha o kadar parayı biriktiremezdi. Geri kalan onbeş yılı, kaybettiği sekizbin lirasını aramakla geçti ve günün birinde evlenemeden öldü.

Kimsesi yoktu, ya da vardı da bilinmiyordu. Arkadaşları, kırık-dökük, eski eşyalarını eskicilere satıp cenazesini kaldırdılar. Satılan eski eşyası, Bitpazarı'ndaki satıcılara düştü. Açıksaçık resimli birkaç yabancı dergi de, kiloyla satılan eski gazeteler arasından seçilip Bitpazarı'ndaki bir yaygıcıya düşmüştü.

* * *

Onaltı tane beşyüzlük... Yani sekizbin lira... Derginin içinden sekiz bin lirayı bulan adam, sevinçle eve koştu. Evet, artık parası vardı ve evlenebilirdi. Sekizbin lirası olduktan sonra, evlenecek kızı bulmak kolaydı. Birkaç gün içinde böyle bir kızı buldu. Arkadaşlıkları ilerledi. Evlenmeye de karar verdiler. Bu kararı verdikleri gün, Kapalıçarşı'daki kuyumculardan nışan yüzüğü almaya gittiler.

Adam, kuyumcuya, cebindeki on altı tane beşyüzlüklerden birini verdi. Kuyumcu parayı aldı, baktı, evirdi, çevirdi:

— Bu para geçmez! dedi.

— Niçin?

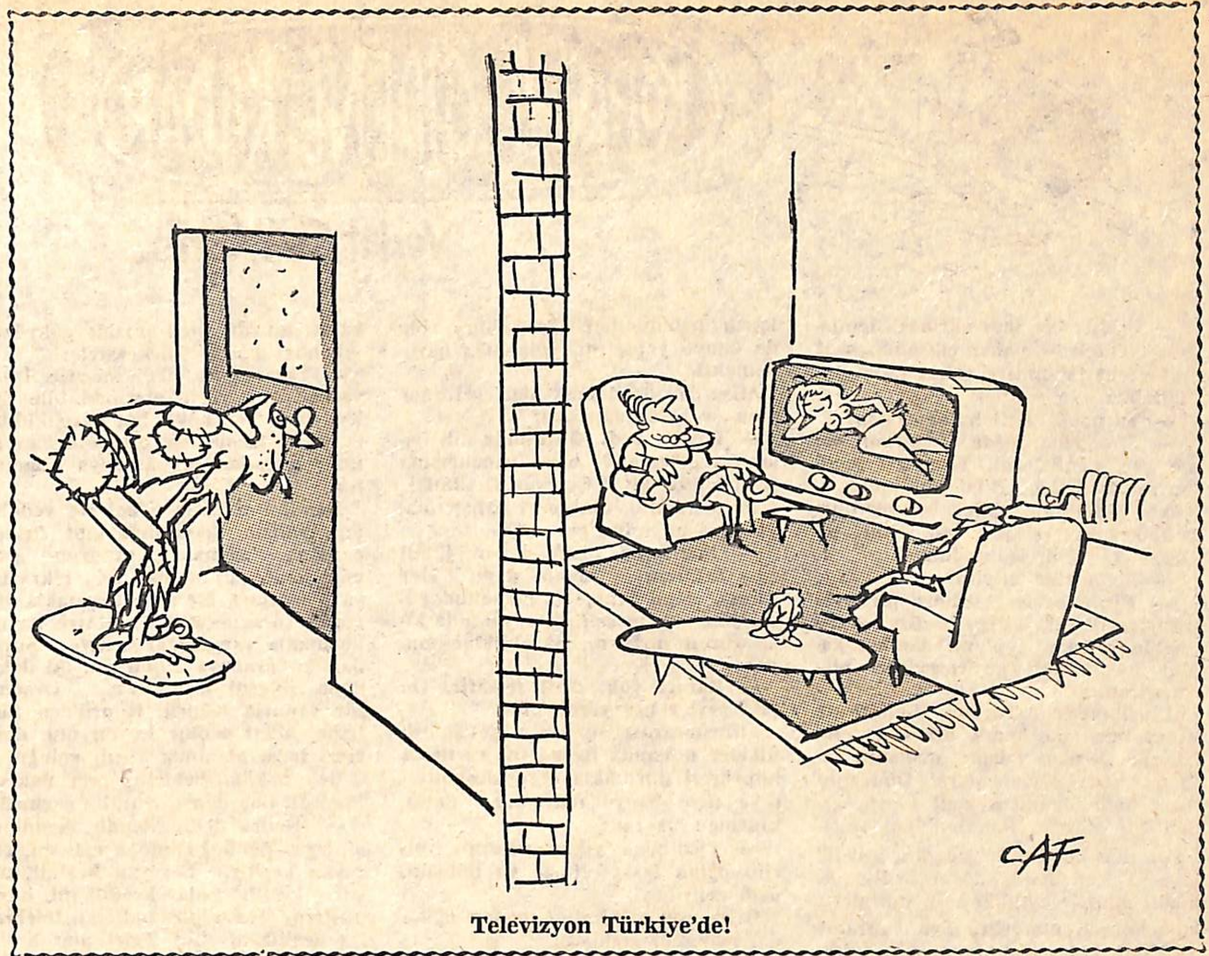
— Çok eski para... Bu beşyüz liralar piyasadan kalkalı, hüüüü, yıllar oldu. Kalktı bu paralar...

— Bankalar değiştirmez mi?

— Değiştirmez... On yılı geçti bu paralar geçerlikten kalkalı.

Yüzüğü almadan, adamla kız, kuyumcudan çıktılar. Kızın suratı asılmıştı.

Aziz NESİN

Televizyon Türkiye'de!

BAĞINI SORMA!

Barutsuz, saçmasız tavşan vurulmaz,
Dağ, tepe dolaşıp kendini yorma!
Nezaket icabı her şey sorulmaz:
«Üzümünü ye de bağını sorma!»

Ne garip iş varmış dünyada meğer?
Kedilerle fare olmuş can ciğer.
Bu tezat hoşuna giderse eğer:
«Üzümünü ye de bağını sorma!»

Tanınmıyor kimdir sözün sahibi,
Çakallar tilkinin başmüsahibi.
Doğru değil olmak fazla hesabi;
«Üzümünü ye de bağını sorma!»

Vâkıf olmalıdır iç, dış ahvale,
İşi komisyona ettik havale (!)
Getiren olursa güzel nevale;
«Üzümünü ye de bağını sorma!»

Kiminde silindir, kiminde poşu,
Yakında köylere başlar bir koşu.
«Yolculuk nereye?» dersek cevap şu:
«Üzümünü ye de bağını sorma!»

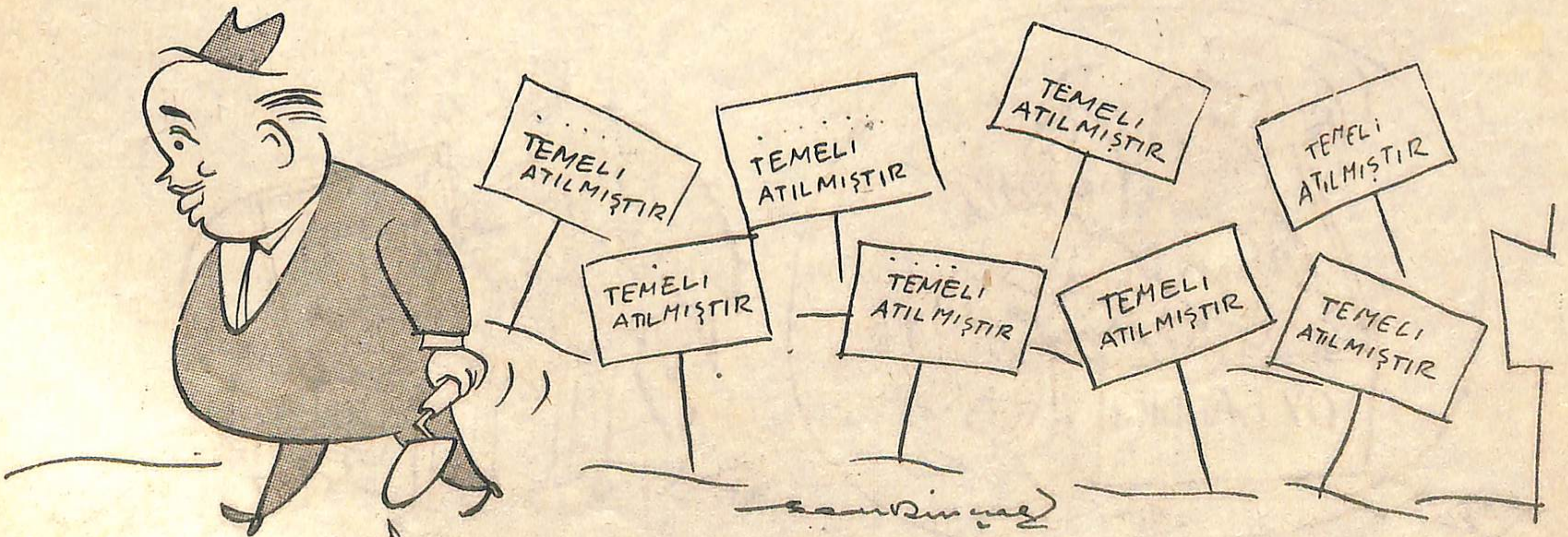
Bir şeye el atsak «Yapma, cız!» derler,
Yerinde saymaya «Bu ne hız?» derler.
Ötede milyonlar «Biz açız!» derler;
«Sen bolca üzüm ye, bağını sorma!»

Mesafe çok uzun yaya gidilmez,
Her yer «Meclis» değil kavga edilmez.
Derler ki: Her kuşun eti yenilmez;
«Üzümünü ye de bağını sorma!»

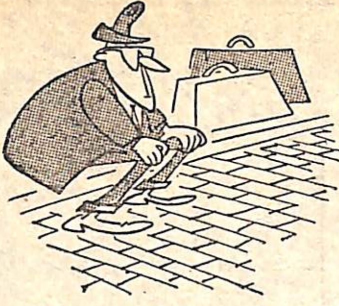
Söz söyletmek bile güçtür tembele,
Attığımız oylar oluyor «Gele»
Bu kez şansımıza ne çıkar bekle;
«Üzümünü ye de bağını sorma!»

Salâhattin KUTLU

Demirel, «Seçimi kazanacağız» dedi. — Gazeteler —

TEMELLİ!

KÖPRÜYE GİDENE KADAR

Vedat SAYGEL

— Uçakla bir saat sürmez, demişlerdi. Onbirde evden çıksanız, saat onbeşteki toplantıya rahat rahat yetişirsiniz.

— Ya uçak bileti bulamazsam?...

— Memleketimizde taşıttan bol ne var, demişlerdi. Terminal yolunuzun üstünde... Bilet buldunuz, uçakla gidersiniz. Bilet bulamadınız otobüsle gidersiniz, otomobille gidersiniz, trenle gidersiniz.

— Yetişebilir miyim?

— Biraz erken çıktınız mı öyle yetişirsiniz ki, hem sadece yetişmekle kalmaz, toplantı saatine kadar nasıl vakit geçireceğinizi bile şaşırırsınız.

Uluslararası Turizmi Geliştirme Konferansında kendi ülkesini temsil edecek olan yabancı uzmanın aklı yatmıştı söylenenlere. Dünyanın taaa öbür ucundan yedi saatte gelen bir kimse, İstanbul'dan Ankara'ya dört-beş saatte gidemez miydi?

— Erken kalkabilsem... diyecek oldu, misafir edildiği evin sahipleri:

— Merak etmeyin, diye garanti verdiler. Hava aydınlanmadan kaldırırız biz sizi.

Kapının tıklatılmasiyle, gün doğarken fırladı yerinden. Neyse gecikmemişti. Hazırlanması, toplantıya katılması için koskoca bir gün vardı önünde... Evrak çantasını yerleştirirken, Uluslararası kurula sunacağı rapora şöyle bir göz daha attı. «Asıl konuya geçmeden önce konferansa katılan delegeleri saygı ile selâmlar, alınacak kararların uluslararası turizmde görülen bazı ufak tefek aksaklıkları giderecek nitelikte olmasını temenni ederim» diye başlayan bu üç sayfalık yazıya az emek vermemişti. Dosyalar karıştırmış, turizmle ilgili rakamları incelemiş, yurt dışı gezileri kolaylaştırmak için görüşlerini raporun sonuna eklemişti: «Uluslararası turizmin gelişmesi, ülkeler arasında hava-kara ve deniz köprüleri kurmakla gerçekleşebilir.»

Tavsiyesi, oniki kelimeden ibaretti ama, bu oniki kelime âdeta bir sihirli değnekti.

Evrak çantasını kapattığı gibi, raporun son cümlesini ezberleye ezberleye elektrikli traş makinesini çıkardı bavulundan. Traş olup, bir de banyo yaptı mı, yolculuğa hazır demekti.

Misafiri uğurlamak için seferber olan ev halkından biri:

— Tüüüh, dedi. Gördünüz mü başımıza gelenleri? Elin yabancısına rezil olduk, gitti! Cereyan kesilmiş!

Evin hanımı, makineyi çalıştırmaya uğraşan misafire:

— İsterseniz bizim beyin jiletli traş takımını vereyim, dedi. Her zaman değil ama, rüzgâr gündoğusundan esti mi şehir cereyanında kısa süreli birtakım aksaklıklar oluyor.

— Zararı yok, dedi misafir. Bu gibi şeyler her yerde olur.

«Uluslararası turizmin gelişmesi, ülkeler arasında hava-kara ve deniz köprüleri kurmakla gerçekleşebilir» diye diye banyo dairesine dalıp, musluğu kavradı.

— Yüzünüzü yıkayacaksanız, bizim oğlan tasla elinize su döksün, dedi evin beyi.

Babasının yardımına koşan oğlan da, nedenini açıkladı:

— Cereyan kesilince şehre su veren motopomplar çalışmaz da...

İyimser misafir:

— Zararı yok, dedi. Hesapta olmayan bu gibi aksaklıklar her yerde görülür.

İçinden, «Turizmin gelişmesi, ülkeler arasında hava-kara ve deniz köprüleri kurmakla gerçekleşebilir» diye diye çayını içti. Traşsız, banyosuz bir güzel giyindi. Saatine baktı, 9,30. Henüz çok erkendi.

— Terminale bir telefon etmek mümkün mü acaba? dedi. Hem bilet ayırtsak, hem de uçağın kaçta kalkacağını sorsak.

Kapı komşularının söylediklerini anlayabilmek için onbeş dakikadan beri telefonun başında ter döken evin büyük annesi:

— A oğlum, dedi, sormasına sorulur ama, Erenköy'den Şişhane'ye sesin nasıl duyulur? Bir saattir kapı komşumla anlaşamıyoruz ayol...

Durumu idare etmek için, hemen hanım araya girdi:

— Bütün aksilikler de sizi buluyor... Telefon etmek daha önce aklınıza gelseydi... Hava puslu oldu mu, numara zor düşüyor da... Oysa kalktığımızda pırıl pırıldı gökyüzü.

Bildiği kadar Türkçesiyle:

— Zararı yok, dedi misafir. Dünyanın en ileri ülkelerinde bile bir kaç yılda bir, böyle hat karışıklıkları olur. Hem pek erken de sayılmaz. Şuradan bir arabaya atladım mı...

Kendini misafir edenlerle vedalaşıp, valizini kavradığı gibi fırladı caddeye. Sunacağı raporun son cümlesini unutmamak için tekrarlaya tekrarlaya bir süre koşmakla yürümek arası yol aldı. Hayır hayır, koşmakla varılmazdı hedefe. Şuradan bir arabaya atladı mı, iki dakikada giderdi Kadıköy'e... Oradan bir vapurla Köprü, Köprü'den Şişhane, bileti cebine koydu mu, doğruca hava alanında alırdı soluğu.

Beş dakika bekledi, on dakika bekledi, ilâç için bir araba geçmedi. «Rüzgâr gündoğusundan esti mi, cereyan kesilir. Cereyan kesildi mi, sular kesilir. Sular kesildi mi, hava puslanır. Hava puslandı mı, telefonlar kesilir diyelim. Telefonlar kesildi diye, taşıtlar da çalışmayacak değil a.»

Kendisi gibi araba bekleyenlerden biri:

— Burada boşuna bekliyoruz, dedi. En iyisi, banliyö trenine binmeli.

Can havliyle sordu:

— Hava puslu olunca, arabalar çalışmaz mı?

— Çalışır, dedi adam. Ama gece don yaptıysa, çalışması için havanın ısınmasını beklemek şart.

Demek bu memlekette şehir içi gezmelerinde bile havanın sisini pusunu hesaplamak gerekiyordu.

«Turizmin gelişmesi, ülkeler arasında hava-kara ve deniz köprüleri kurmakla gerçekleşebilir» sözünü ezberleye ezberleye düştü adamın peşine.

Trenden indiklerinde pırıl pırıl bir güneş kendini göstermiş, esen kuvvetli rüzgâr havanın sisini pusunu dağıtmıştı. Güçlükleri yenmesini bilen yabancı uzmanın keyfine diyecek yoktu. Artık bu güzelim havada da bir aksaklık çıkmazdı ya.

«Turizmin gelişmesi...»

Bir hevesle kalabalığın bekleştiği iskeleye koştu:

— Lodos yüzünden vapur seferleri iptal edilmiştir! dediler.

Kadıköy'ü bulan insan yolda kalır mıydı? Vapur seferleri iptal edilmişse, uçak yerine trenle giderdi Ankara'ya.

Nefes nefese Haydarpaşa'da aldı soluğu...

«Ülkeler arasında hava-kara ve deniz...»

Dayandı gişeye.

— İzmit - Eskişehir arasındaki heyelân sebebiyle tren seferleri ertelenmiştir! dediler.

Eh, sağolsun gene uçak!

«Köprüleri kurmakla gerçekleşebilir.»

Bir dolmuş motoruna atladığı gibi, bata çıka buldu Köprü'yü... Şişhane'ye gitmek için çevirdiği bir taksinin şoförü:

— Buradan gidemezsin âbi, dedi. Yol kapalı.

Neye uğradığını şaşıran uzman:

— Yahu, dedi, hava puslu olur, taşıt bulamayız. Sisli olur, taşıt bulamayız. Rüzgârlı olur, taşıt bulamayız. Hava pırıl pırıl güneşli olur, o zaman da yol bulamayız. Neden?

Şoför cevap verdi:

— Güneşli havalarda da yolların bozulan beyaz çizgilerini tamir ederiz de ondan!

Yolun kenarına oturan uzman, çantasından çıkardığı raporun altına bir not daha kondurdu: «Uluslar arası turizmin gelişmesi, ülkeler arasında hava, kara ve deniz köprüleri kurmakla gerçekleşebilir, fakat Türk turizminde ise hava, kara ve deniz köprülerinden önce, Galata Köprüsünü bulabilmek gerekir.».

Vedat SAYGEL

※

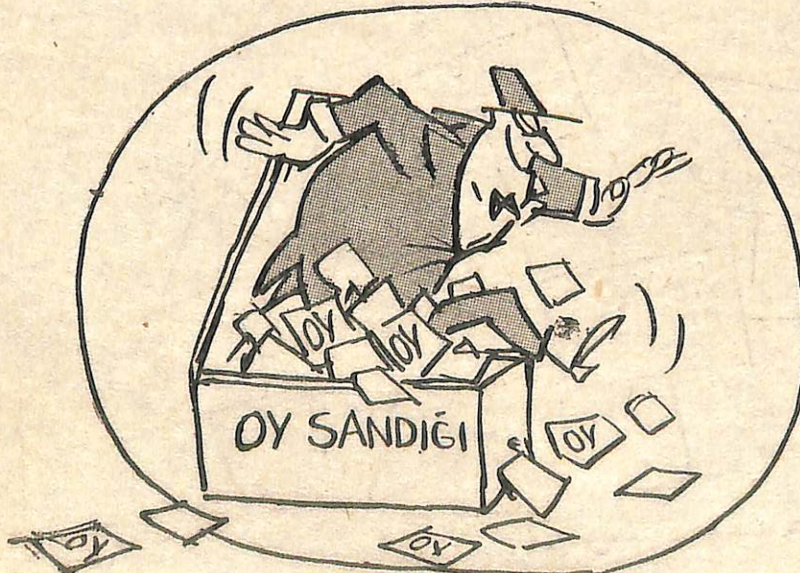
Diyoruz ki...

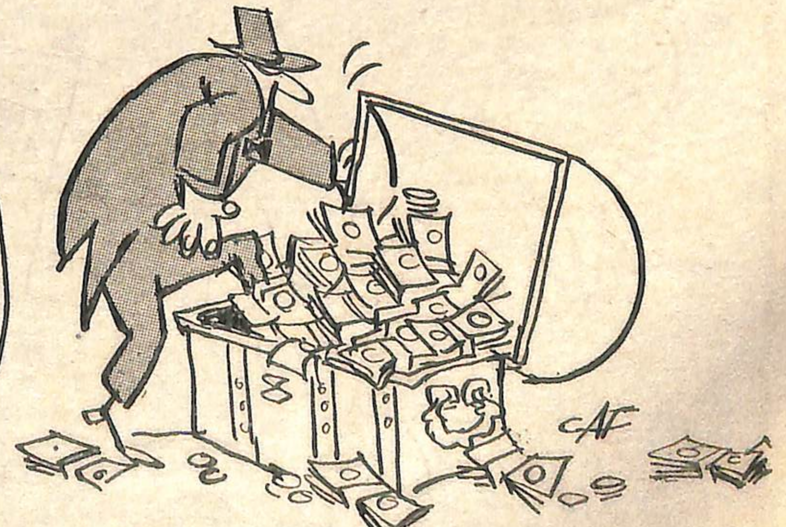
Yirmi yıldan beri bir ekonomik tartışmadır gidiyor. Yöneticilerimiz dış ülkelerden borç alıyor, aydınlarımız ellerinde kâğıt kalem fert başına düşen borç miktarını hesaplamaya uğraşıyor. Biz hesapları çıkarana kadar yıl bitiyor, yeniden dış ülkelerden borç almamız gerekiyor, son rakamlara göre hissemize düşeni anlamak için hesaplar yenileniyor, derken yıl gene bitiyor, yeniden bulmamız gerekiyor ve böylece ömrümüz geçip gidiyor.

Payımıza düşen borcu bulmaya çalıştıkça, daha çok borçlanıyoruz.

Sistem değiştirsek nasıl olur acaba? Alacağımız yerlerden borç alsak, hesaba verdiğimiz zamanı çalışmaya ayırsak ve gelecek yıllarda borç almadan yaşamanın yollarını arasak, durumumuz daha mı kötü olur dersiniz?

Mebuslar zam istedi. — Gazeteler —

Sandıktan çıktık .... Sandığa gireceğiz!

Trafik Mahkemeleri kurulacak. — Gazeteler —

— Suçlu, dur!..

YEDİ GÜN

PAZARTESİ

Ters yöne şahlandıkça

Ankara'daki şahlanış mitingine katılanlardan bazıları televizyon antenini barsak sanıp, paniğe kapılmışlar.

Şahlanış mitinglerinin ikincisi bu.

Bir şahlandık, bir şey göremedik. İki şahlandık, televizyon anteninin nasıl bir şey olduğunu öğrendik.

Televizyonu da öğreneceğiz ama, yön tâyin etmesini bilmiyoruz.

Arada bir dünya medeniyetine karşı şahlanıyor, şeriat dünyasına doğru atı dörtnala sürüyoruz!

SALI

Gerekli doğrusu

Yunanistan'da başarılan insandan insana kulak zarı naklinden sonra, yeryüzünde ilk kalb naklini gerçekleştiren ünlü doktor Barnard'ın sesi yeniden duyuldu. Üstad şimdi de beyin nakline hazırlanıyormuş.

İnanın sevindik. Hem yalnız sevinmekle kalmayıp, «Şu iki doktoru, yurdumuza dâvet ediversek» dedik.

Gerekli doğrusu...

Beyin, bazı kıt düşünceli parlâmenterlerimize...

Seçim propagandasının başladığı şu günlerde, kulak zarı da bize!...

ÇARŞAMBA

Boş yok ki...

Açıkgöz bir fırıncı ekmek sürümünü çoğaltmak için, hamura ikramiye kuponları serpiştirmiş.

Bir yandan kendi bastırdığı el ilânları, diğer taraftan gazete sayfaları, piyangolu ekmeğin övgüsünü yapıyor.

Mübareğin boşu mu vardı sanki? Yeni kuponlarla ikramiye çeşidi çoğalmış, o kadar.

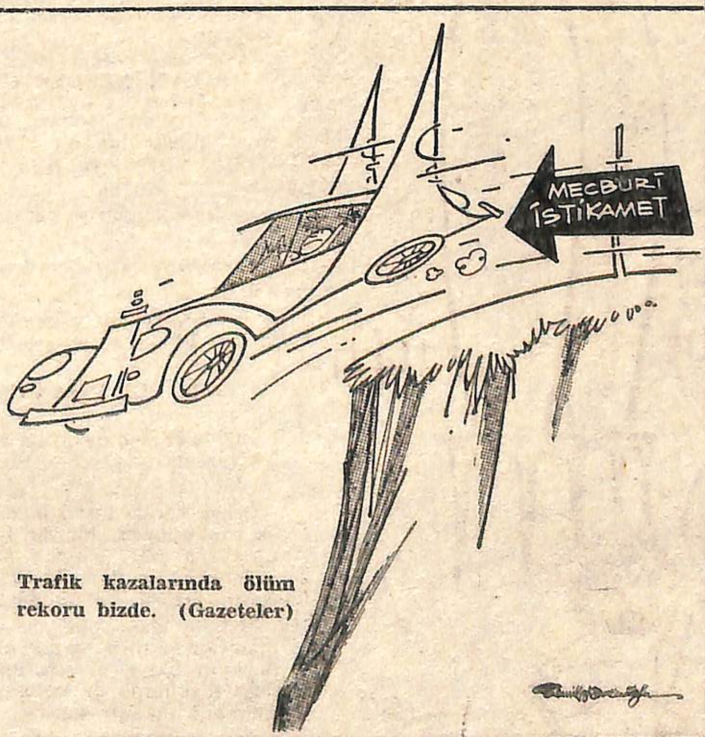
İkramiyenin büyüğü bilezik, yüzük, kolye, küpe; küçüğü, hamam böceği, süpürge!

Asıl boşunu bulana ikramiye verseler a!...

Spor-Toto dokuz yaşına bastı. — Gazeteler —

— Bak, Spor-Toto'nun dokuzuncu yılı şerefine pantalonunda 13 tutturmuş!

Trafik kazalarında ölüm rekoru bizde. (Gazeteler)

PERŞEMBE

Sebep

Avrupa Konseyi Belediye Makamları Komitesi, İstanbul'a Avrupa bayrağı verdi.

Sebep, merhum İşcan'ın İstanbul'a Avrupa çapında eserler kazandırması...

Saraçhane geçidine «İşcan» adı verilmesi, A.P.'li üyelerin oyları ile reddedildi.

Sebep, merhum İşcan'ın C. H. P.'li olması!

CUMA

Sanmıyoruz

İnsandan insana organ nakli, bizde de gerçekleşti işte. Doktorlarımız varlarını yoklarını ortaya koydular, bağışlanan bir böbreği, hayatı tehlikeye giren bir hastaya takmaya muvaffak oldular.

Şimdi bütün dikkatler hastanın üstünde. Yaşayabilecek mi, yaşayamıyacak mı? Durumu düzelen hasta hayatından memnun. Başkasının böbreği ile neler hissettiğini soran gazetecilere şu cevabı vermiş: «Zaman zaman sıkıntı geliyor.»

Bize sorarsanız bu sıkıntının nedeni ne kalbden, ne böbrekten... Düpedüz memleketimizdeki kısır politika çekişmelerini görmekten!

CUMARTESİ

Terslik

Romanya'ya kömür satıp, petrol alacakmışık.

Hey gidi kavanoz dipli dünya!... Millet kömür almak için ceketini paltosunu satıyor, devlet petrol almak için kömürü başkalarına satıyor!

PAZAR

Bulun, yiyelim

Birlik ve beraberliği savunan Demirel, «Birbirimizi yemeyelim» demiş.

Hem de, İstanbul gibi hayat pahalılığında dünya klâsmanının üst sıralarını alan bir kentimizde.

Oldu olacak bir akıl verin öyleyse. Etin kilosu onaltı lira, elma beş, yarıdan çoğu su karıştırılmış süt iki teklik... Peki, ne yiyelim bre ahretlik?...

Kadın — Ne kızıyorsun ayol... Dâvetiyede gece kıyafeti diye yazmıyor mu?!.

Köroğlu gibi

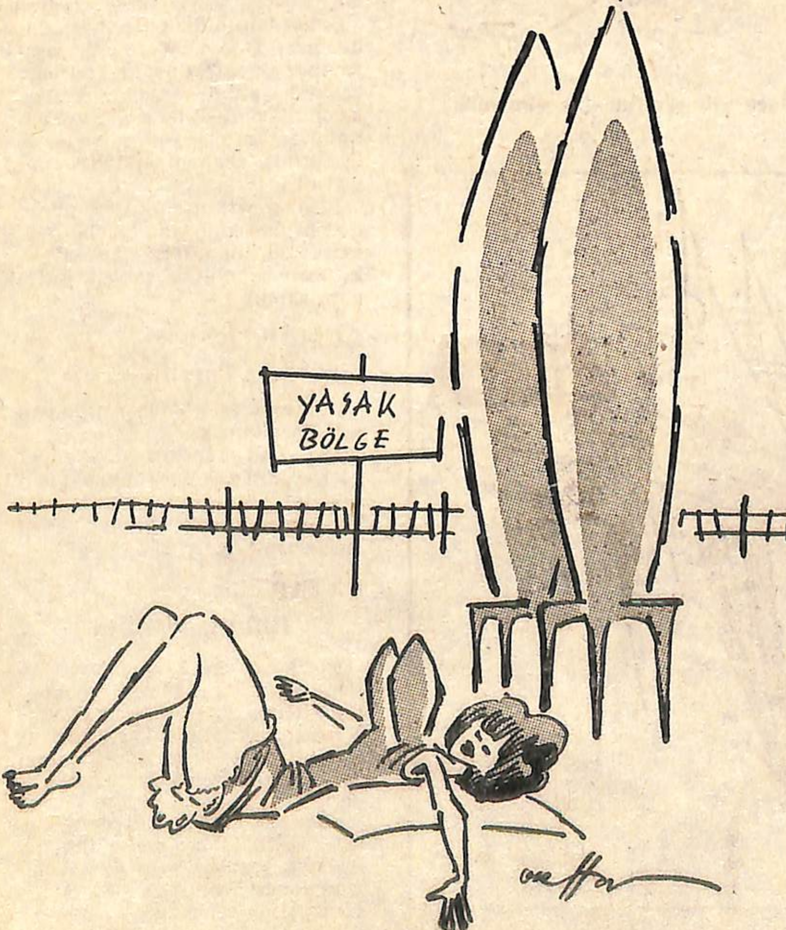
Rey dayanır, seçmen kaçar
Yollar gümbür gümbürdenir
Düzenbazlar nutuk saçar
Diller gümbür gümbürdenir.

Vaad atar kal'asından
Hak saklasın belâsından
Siyasiler nârâsından
Yeller gümbür gümbürdenir.

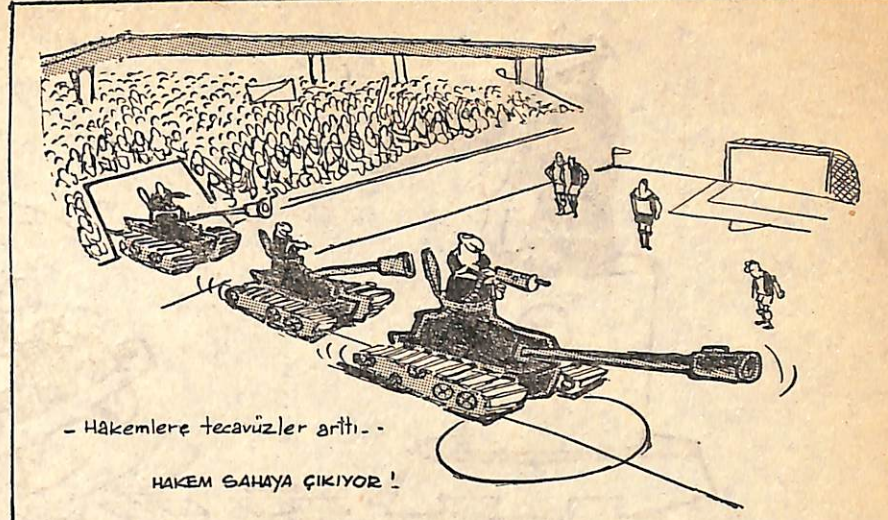
Hatip kendini övende
Yalan sabırı dövende
Aday rakibe sövende
Eller gümbür gümbürdenir.

Deşildi ol çıban başı
Diller yalan gözler şaşı
Akar seçmenin gözyaşı
Seller gümbür gümbürdenir.

Attilâ DAMAR

Yazısız

YIL, AY, GÜN, SAAT...

Tarih dersi kitaplarındaki bir sürü savaşa ait tarihleri akılda tutmak zor geldikçe, bunlara, ilerde kimbilir daha nice yeni savaş tarihleri eklenecek diye gelecek nesillere acır ve «İyi ki pek geçe kalmamışım» diye teselli ederdim kendimi dersem inanın...

Bu görüşümün doğru olduğunu gün geçtikçe daha iyi anlıyorum.

Savaş üstüne savaş eklendiğini kastetmiyorum sadece; daha başka unsurlar da var beni haklı çıkaran.

Bakın, İsraillilerle Araplar arasında 6 gün süren Haziran ayı savaşından sonra, şimdi de İsrail-Ürdün savaşının 12 saat sürdüğünü yazıyor gazeteler. Düşünün siz, eskiden «Yeter oğlum, savaşın yılını söyle kâfi» diyen tarih hocası, bundan böyle, «Yooo, yılı, ayı, günü yetmez, saati de söyle bakalım» diyecek.

BUGÜN NEREYE GİTMELİ?

Grup halinde otobüsle Orta-Doğudaki Arap ülkelerinde bir geziye çıkan turistler, ellerindeki listeyi çıkarıp, rehbere:

— Hani bugün falanca yere gidecektik?...

Diye sorunca, rehberden aldıkları cevap şu olmuş:

— Evet, bugün gidecektik fakat orayı dün İsrailliler almışlar!

İÇİNDE İNSAN OLAN...

İngilizler, içinde insan olmadan çalışıp tarlada iş görecek bir traktör yapmışlar.

Uzaya içinde insan olan bir peyk veya içinde insan olmayan bir peyk fırlatıldı der gibi, bundan sonra, tarlaya «içinde insan olmayan bir traktör salıverdim» sözü kullanılmaya başlanacak.

«İçinde insan olan...», «İçinde insan olmayan...» diye teknik alanda beliren deyimin, sosyal alanda, insanlar arasındaki ilişkilerde de kullanılması pekâlâ mümkün olabilir sanırım...

Öyle değil mi ya?... Birine bakıp, not vereceğinizde «İçinde insan olan adam», «İçinde insan olmayan adam» ayırımı işimize yaramaz mı dersiniz?

BU MAKYAJ MALZEMESİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

Geçen gün Londra'da kalabalık bir caddede yürürken kendi halinde bir kız gördüm... Yanlış anlaşılmasın haaa! Kadınların büyük çoğunluğunun makyajsız haline pek ender rastlanan burada, «Kendi halinde kız» diye kendi as'l hali ile görünenine diyorlar.

İşte, bu durum, İngiliz hükûmeti üyelerinin gözüne çarpmış olacak ki, kemerleri sıkmak üzere 20 yıldır çıkarılan en ağır bütçe olan bu yılki bütçede, en yüksek vergi zammı, makyaj malzemesine yapıldı.

Bir de otomobil sahiplerine aynı derecede yüksek zam yapıldı.

Hükûmetin makyaj malzemesiyle otomobili bir tutmasını ve her ikisini de yüzde 50 vergi artışına tâbi tutmasını İngilizler haksızlık saydılar, ama, bence, hükûmet çok yerinde bir görüşle hareket etti. Öyle ya, otomobil de bir makyaj malzemesi sayılır... Çünkü, bilirsiniz, kadın olsun erkek olsun, otomobildekiler daima daha güzel görünür insana.

İSTİHLÂK ARTMIŞ...

Bu yıl Avrupa'da şampanya istihlâki artmış.

Buna, kadınlarda çizme modasının yayılışının yol açtığı söyleniyor.

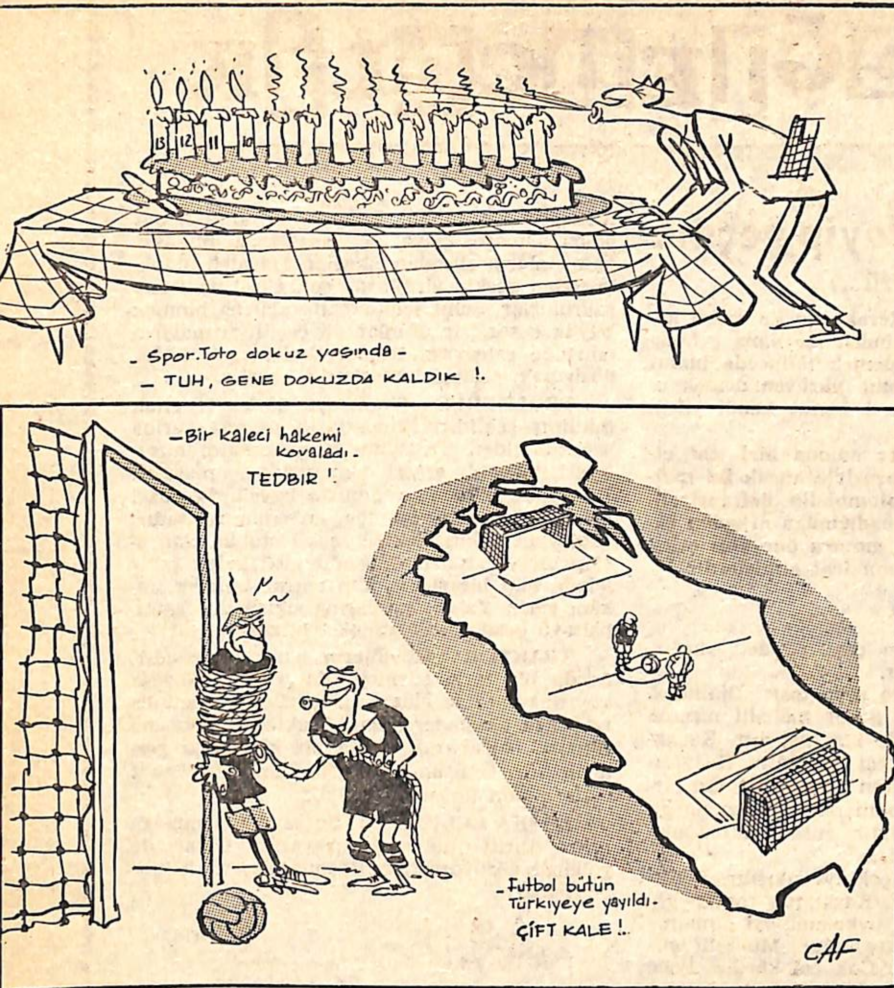
Birbiriyle ilişkisi ne demeyin... Şampanyayı kadınların ayakkabısından içenler şimdi çizmelerinden içiyorlarmış artık!

7-8 SAATTE...

New York'tan Londra'ya gelen hanımın biri, hava alanında kendisini karşılayan arkadaşına, «Bu kadar uzun yolculuk mu olurmuş yâni, Atlantiği daha kısa zamanda aşabilecek süratli uçaklar ne zaman yapılacak?» demiş.

7-8 saatte Atlantiğin aşıldığı bir devrede nasıl olup da hâlâ yavaşlıktan şikâyet etiğini anlamayan arkadaşına, hanım, elbisesini göstererek:

İNGİLT
N
Reşi
Aşçıo

Erkekliği kamçılayan su bulundu. — Gazeteler —

— Hadi şekerim sen yat, ben de suyumu içip geliyorum!

— Ah, görmüyor musun, New York'tan Londra'ya gelinceye kadar 7 - 8 saatte moda değişiyor!... diye yakınmış.

DEMİRDEKİ ÇATLAĞI HABER VEREN ARAÇ

İngiltere'de iki firma, demiryolları hatlarındaki çatlakları önceden haber veren bir âlet bulduklarını açıklamışlar.

Bu buluşun ilerki başarısı hakkında ümit beslemek yersiz olmaz... Çünkü, bakın, önce Romanya'nın, sonra Çekoslovakya'nın demirperdede çatlak meydana getirdiklerini birkaç yıl öncesinden ilk haber veren İngilizler olmuştu.

NE O, NE BU

RE
TLARI

Kulaklarımla duydum... İngiliz radyo muhabiri, Londra'ya gelen 400 kadar Rus turistinden bir kısmıyla görüşüyor, yaptıkları alış-veriş hakkında izlenimlerini soruyor, aldıkları öteberiyi, şehri nasıl bulduklarını öğrenmek istiyordu.

Röportajı iyice dinledim; doğrusu, Rus turistlerin ağzından temkin ve ihtiyat akıyordu. Hele aralarından birinin, «Ne iş yapıyorsunuz?» diye sorulunca «Kim, ben mi?» diye mektep çocuğu gibi konuşmasını kesip duralayarak kem küm etmesi ve sonunda, «Ben sadece turistim» demesi çok tuhaf kaçtı.

Bu turistlerin gelişi, İngiltere'ye hafiften kar yağmağa başlayan günlere tesadüf etti. Bu arada İngiliz gazetelerinde, birlikte oturan 75 yaşlarındaki iki kadından birinin odasında donarak öldüğü, odasında ısınma aracı olarak ufacık bir elektrik sobasından başka bir şey bulunmadığı ve diğer yaşlı kadının da soğuktan titremekten ismini bile söyleyemediği haberleri çıkmıştı.

Soğuktan titreyerekten kadıncağızın ismini söyleyememesiyle Rus turistinin ihtiyat ve temkinden titrek konuşarak ne iş yaptığını doğru dürüst söyleyememesi bize ister istemez şunu düşündürtüyor: Ne insanları bakımsız bırakacak gibi esaslı sosyal hizmetlerden yoksun bir demokrasi güzel, ne de sosyal hizmetler sağlıyorum diye insanların konuşmasına tesir eden bir sosyalist düzen güzel...

SON OLARAK NE ZAMAN GÖRMÜŞTÜNÜZ?

Gelecek haftaların radyo programlarına göz atıyordum. «Son olarak ana-babanızı ne zaman görmüştünüz?» adlı bir programa rastladım.

Avrupa'da, kız olsun erkek olsun 15'ine, 16'sına basan her genç, ana-babanın evinden ayrılıp kendisine ayrı bir oda tutar ve ayrı yaşamaya alıştıklarından bazan yıllarca ana-babalarını görmedikleri olur.

Hani neredeyse aynı şehirde yaşayan evlâtlarını görebilme maksadiyle bizdeki «Kayıp Mektupları» gibi bir program ihdas ettirecekler burada ana-babalar.

Biliyor musunuz, son bir iki yıl içinde çeşitli iş kollarında çeşit çeşit grevlere girişilen İngiltere'de işçiler arasında da «Son olarak işvereninizi ne zaman görmüştünüz?» diye bir program hazırlansa çok ilginç olur. İnanın, üstüste yapılan grevler dolayısiyle iş yerlerinin adresini unutup da yol soracaklar çıkabilir aralarında!

KADIN PARMAĞI!

Geçenlerde İngiliz Havayolları BOAC nin pilotları grev yaptılar.

Dikkat ettim, herkesin grevi çok uzun sürdüğü halde pilotlarınki her zaman kısa sürüyor.

Örneğin gemi işçileri bir greve başlayınca üç ay sürüyor, demiryolları işçileri greve başlayınca dört ay sürüyor, liman işçileri bir greve girişince beş ay sürüyor. Oysa pilotlarınki bu defa gene iki-üç günde sona erdi.

Bence bunda kadın parmağının rolü var... Öyle anlaşılıyor ki, güzel hosteslerden —hosteslerin güzelliği malûm— fazla uzak kalmağa dayanamayıp hemen işbaşı yapıyorlar.

Reşit AŞÇIOĞLU

Zamane

Öyle bir zamana kaldık,
Dost gözün de düşman kini.
İşrete sefaya daldık,
Namusu deryaya saldık,
Üretmez olduk ekini.
Üzerinde bir bikini.
Yaya idik oto aldık,
Yaptık kaza'nın ilkini.
Ütüldükçe pek ufaldık,
Attık zarın hepyekini.

Doğru sözde de azaldık,
Duyamadık öz tekini.
Fasıl diye tef de çaldık,
Alamadık ut zevkini.
Borç yükseldi biz alçaldık,
Aşamadık borç dikini.
Maaş yetmez pek daraldık,
Yaptık evin dün terkini.
Orta yerde kalakaldık,
Olduk insanın çirkini...

Samim AGAR

Yazısız

EĞLENCELİK - EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

EN ESKİ OTOMOBİL MARKALARI

İlk otomobilden sonra arabacılarla otomobilciler arasında büyük bir meydan kavgası çıkmış, ilk zamanlar arabacılar kimseye otomobil yaptırmamış, sadece kamyon yapılmasına müsaade etmişlerdir. Fakat Henri Fort adında bir Amerikan çocuğu Detroit'te kelepir aldığı bir hangarı garaj haline sokmuş ve gizli gizli otomobil imâline başlamıştır. Bunu bir zaman sonra çakan arabacılar kâhyası Muhittin, garajı basmış ve Ford'un yaptığı bütün arabaları ateşe vermiştir. Fakat Ford yılmamış ve sonunda seri imalâta geçerek gangster şeflerine fiyakalı arabalar yapmıştır.

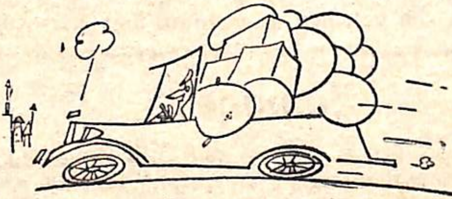
Ford'dan sonra mister Dodge, mister Stübekar, mister Pylimuth ve Avrupa'da mösyö Ranoult otomobil yapmaya başlamışlar ve senede ancak üçer araba çıkarmışlardır. Daha sonra otomobilcilik adamakıllı işi azıtmış ve sokaklar ve tretuarlar araba dolmuştur.

BİZDE İLK ARABA: Bizde de ilk olarak Devrim diye bir araba yapılmış fakat devrim bu memlekette sevilmediği için hurdalığa atılmıştır.

KAÇ ÇEŞİT OTOMOBİL VAR?

Otomobil çeşitleri bizim bildiğimize göre şunlardır:

OTOMOBİL: Yâni insanların gezmek için bindiği araba. (Arada bir intihar etmek için

Otomobil deyip geçme

(Yürrü...)

Otomobil kelime olarak, oto ile mobil kelimelerinin birleşmelerinden meydana gelmiştir. (Neymiş)?... Oto demek lâtincede bizzat demektir. Mobil de kendi yürüyen demek olunca, otomobil kelimesi bizzat kendi yürüyen anlamına gelir.

Otomobili Farlenger adında biri icat etmiş ve beş kuruşluk benzinle ancak iki metre gidebilmiştir. İlk otomobilin defransiyeli, vitesi ve ön takımı olmadığından arkadan çalışırdı. Daha sonraları motoru öne alıp çalıştırmışlar ve vites kolunu icat etmişlerdir.

de binerler)... Yedibin çeşit modeli vardır. Her mağazada bulunur.

KAMYON: Yük ve eşya taşır. Binilmez, inilir. Çok ses yapar. Şoför mahalli nizama göre üç kişi, Türkiye'de beş kişi alır. Kaçakçılıklarda kullanılan ideal bir tiptir. Kaza sırasında en az hasar gören bir çeşittir. Ön farları ekseri yanmaz. Yolun tam ortasından gider. Sollamak tehlikelidir. İnsanı altına alabilir. Kızdırmaya gelmez.

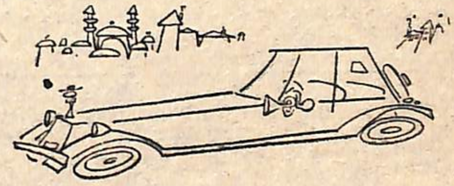
OTOBÜS: İçinde çok iyi sıkışılır. Şehirden şehire adam taşır. Kazalarda toptan götürür. Şoförleri ekseri uykusunu iyi almamış tiplerdir... Ekserisi radyoludur. Muhtelif şirket hizmetinde çalışır. Çok cefakârdır. İyice dökülmeden servisten çekilmez. Otobüslerin Belediye tipleri fazla mesaiden ekseri sürmenaj ve sürviraj olurlar.

MİNİBÜS: Otobüsün preste ufaltılmışıdır. Kendilerini otomobil sanarak onlar gibi hızlı gitmeye, otobüs sanarak da onlar kadar yolcu almaya çalışırlar. Kazalarda bilhassa kamyonların altından çıkarlar. Havaleli olduklarından keskin virajlarda çok güzel uçuruma savrulurlar. Şehir içinde çalışanlarına binmek büyük cesarettir. Bunlar da çeşitli firmaların emrinde çalışırlar. Bunları kullanan şoförler gözü pek, atılgan kimselerden seçilir.

TROLEYBÜS: Tramvayın lâstik tekerlek takılmış şeklidir. İkinci farkı da ray yerine asfaltta gider. Troleybüsün en mühim husuşiyeti ikide bir arşesi çıkıp yolda kalmasıdır. Troleybüs bilhassa yağmurlu havalarda güzel bir hanımla sıkışmak için en emin vasıtadır. Troleybüs yakıtı elektrik, şekli otobüs olan acaip bir yaratıktır. Çok ağır gittiğinden şehir içinde inip bir sigara alıp tekrar binmek imkânı verir. Yalnız kapılarına sıkışmak, ceketi, paltoyu orada şehit etmek tehlikesi vardır.

TRAKTÖR: Köylülerin binek arabasıdır. Arada bir tarla sürmeye de yarar. Bilhassa köy düğünlerine giderken devrilerek düğünlere başka bir keder katar. Traktörün arkasına römork bağlanarak bütün bir köy halkı gezdirilebilir. Öküzün en büyük rakibidir. Fakat öküz bunun farkında değildir.

BAŞKA ÇEŞİTLER: Bu saydıklarımızdan başka, türlü tipte arabalar vardır. Onları da yollarda görüyorsunuz. Boşuna bize vakit kaybettirmeyin.

BİNDİĞİNİZ ARABA KAREKTERİNİZİ ELE VERİYOR

Aşağıdaki hakikat dolu yazıyı okurken, beğendiğiniz araba markasına ve bindiğiniz arabaya dikkat ediniz. Çünkü gerek kullandığınız, gerek tercih ettiğiniz marka sizi ele verecektir... Hemen gaza basıp kaçın...

SPOR ARABALAR: İki kişilik spor arabaya ekseri yirmi yaşından aşağıda ve babasının parasıyla fiyaka yapan sübyanlar biner. Yanlarına gene zengin olmak şartıyla bir kız alıp Boğazda ayaklar arasında dolaşırlar. Bu oğlanların hiçbirinin ne kıza bir şey yapmağa, ne araba kullanmaya ehliyetleri yoktur. Ekserisi bu arabalarla Boğaz'ın serin sularına doğru uçmaya bayılırlar. Bu gibilere uçmak için tek tavsiye edilecek yer Arnavutköy akıntı burnudur...

İMPALA: Modeline göre İmpala her tipte kimsenin kullandığı arabadır. Bilhassa son zamanlarda hacıağaların, politikacıların bindiği araba tipidir. Eflâtun renklilerini bar patronları, yeşillerini hacılar, kırmızılarını sosyetik sosyalistler, mavilerini romantik evliler, siyahlarını da trafik polisleri kullanır. Bilhassa film yıldızları bordo rengi tercih ederler. İçi icabında yatak gibi kullanıldığından seyyar muhabbet tellâlları için İmpala ideal arabadır...

MERSEDEZ: Hot sosyetenin tutulan arabasıdır. Tüccarlar, bankerler ve iş adamları için ciddi bir tiptir. Politikacıların ekâbir takımı da arada bir Mersedes kullanırlar. Mersedes'in en büyük özelliği gayet pahalı olmasıdır... Hürmet telkin eden bir arabadır. İçine binen kimsenin çok hürmetkâr olması acentesi tarafından şartkoşulmuştur. Fakat bu şarta kimsenin riayet ettiği yoktur.

FORD: Hızlı yaşayanların arabasıdır. Bilhassa mustang tipleri... Hovarda bekârlar ve karısından gizli iş tutanlar için idealdir. İyi kaçar... Mustang Amerikanvâri soygun işlerinde de kullanılır. Mustang kullanmak için özel kıyafet şudur: Siyah fular... Spor kumlu ceket... Kırmızı kazak ve gri fermuarlı pantalon...

DODGE: Dolmuş üzerine imal edilmiş bir arabadır. Bu markaya her marka insan biner. İndi bindisi çoktur... Kapıları kolay açılır... Kendini dışarı atmak için idealdir... Dodge'ye binmek için her türlü kolaylık yapılmaktadır... Dodge, De Soto ve Pleymuth gibi arabalara binmemek için üst tabakaya mensup olmak lâzımdır...

VOLKSWAGEN: Aile arabası ünvanını haklı bir şekilde kazanan Volkswagen daha çok karı, koca ve iki çocuktan ibaret kimselere göre yapılmıştır. Kaynana, kaynata, amca, dayı, bacanak, baldız gibi teşkilâtı olanların binmesi kanunen yasaktır. Volkswagen'i ayrıca zemin katta oturanlar her nedense tercih ederler...

CİP: Arama tarama sonunda hâdise çıkaranların, sarhoşların tercih ettikleri arabadır. Müdüriyete en kestirme yoldan bununla gidilir. Sık sık takla attığından cambazlar ve kemik hastalığı bulunanlar bu arabayı tercih ederler...

İşte içtimaî durumunuzu, hayat seviyenizi önünüze koyarak düşünün ve yukardaki arabalardan hangisine daha çok bindiğinizi bulun...

Hangisine biniyorsanız o cins insansınız demektir. Fakat kimin arabasına binerse onun türküsünü söyleyenler her marka arabaya serbestçe binebilirler.

OTOMOBİL ÜZERİNE SEÇME SÖZLER

Al bir Opel, gelsin papel. — **Opel Necati.**

Gel.. Gel.. Gel... Sağ yap... Sol yap... Gel... — **Devrim arabası.**

Güneş girmeyen eve kamyon girer... — **Vites Kâmil.**

At elini firene, yol ver ulan trene... — **Demiryolu geçidi.**

Yollar niçin bitmiyor? — **Ulaştırma Bakanı.**

Bülbül ne gezersin Çukurova'da? — **Çukurova Bülbül otobüsleri.**

Bunun fiatı kaça? — **Fiat.**

Beye yarım gaz veeeer... — **Gaz pedalı.**

Beni idare mi ediyorsunuz? — **Direksiyon.**

Dikkat yaya geçidi... — **Topal.**

Ağır ol, inecek var... — **Belediye otobüsü.**

Ufacık tefeciktin, yemyeşil gözlerin vardı... — **Volkswagen.**

Yol verin şaşkına, geçsin Allah aşkına... — **Şaşkın nakliyat.**

Haydi dört buçuk yolcuları... — **Muavin.**

ANKARA MEKTUBU

Nimet Arzık

KÖŞK VE SANATKÂRLARI

Çankaya köşkü değil, bu bir gazino... Vedetlerimiz orada kendilerini halkın takdirine sunuyorlar... Halk.. Kolay tatmin edilen cinsten! Cumartesi günlerden... Berbere gidilmiş, süslenilmiş, unutmak için hayatın ağırlığını birkaç saat... E, unutuyorlar da! (Biz unutamıyoruz Akbabam!...)

Ben böyle bir yere ilk defa gidiyorum... «İlk defa mı?... A, aaaa!...» İlk defa n'edeyim?... Plâklar, radyolar, teypler, insanı evcil kılıyor...

* * *

Sahnedeki şantöz, mikrofonun ipiyle dövüşe dövüşe kıvraklaştırılmış hareketlerle tahtaları adımlıyordu:

«Benim de göynüm var, ben de insanım»

diye, plâtine postişini (takma saç) ha sallaya ha sallaya! Elbisesi siyahtı, gümüşi payet bordürlü. Bir dolunay dizi meydandaydı, bir dolunay dizi kapalı. Bir yumuk omuzu meydandaydı, öbür yumuk omuzu kayıptı! Çalıları kıskandıracak uzunlukta kirpikleri vardı ve köpek balıklarını yakalayacak sağlamlıkta file çorapları...

«Benim de kalbim var, ben de insanım» diye «ısrarlanıyordu...»

Kalbi vardı, vardı, muhakkak ama belli olmuyordu pek fazla... Dudaktan söylüyordu. Kim olduğunu bilmiyorum... Gitti, mor şifondan bir elbise giydi; uzun ve son derece duygulu bir şarkıya başladı, eskiii!...

«Vuslatın başka bir âlem... Seen bir ömre bedelsin...»

«Seeen bir ömre bedeelsin...»

Duygulu olan sadece şarkıydı, söyleyiş değil!

Birden gözümde ufacık bir lokal canlandı Paris'te, ve akordeon çalan bir kadın, genç olmayan, güzel olmayan giyimli olmayan bir kadın... Ama yaşantılı, çekmiiiş, insan, dinleyeni tüylerine kadar ürperten... Omuz oynatmayan, sadece bey âbilerimizin coşkularına hitap etmeyen...

Her duygusuzluğun karşısında canım sıkılır. Burda da sıkılıyordu. Koyu bir duman sarmıştı içimi... Önümde, seyircilerin pırıltılı sırtları ve çoğu sarışınlaştırılmış ve kalıplaştırılmış saçları tarla gibi uzanıyordu. Orda burda, bir abla bir abi'i gözleriyle haşlıyordu, göynü şantöze azcık kayan!...

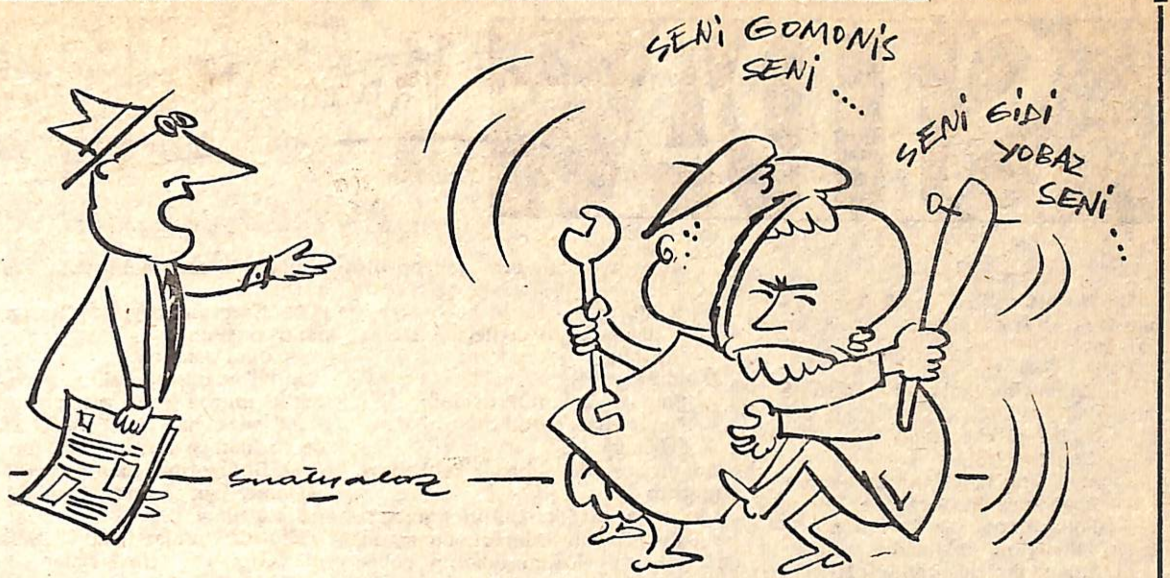
Ukalâca düşünceler, atlı karınca örneği kafamda dönerken genç bir adam fırladı sahneye... Adı Erol Büyükburç'muş... Pek yakın zamanlara kadar bilmiyordum, Erol Büyükburç'u:

«— Öylesine cahil misin?...»

«— Öylesine cahilim...»

Kıvraktı, sempatikti, seyirciyle sanatkârın savaşını iyi güdüyordu. Dinleyiciyi sayıyordu, «en iyisini» vermeğe uğraşıp... Psikologtu da... Hanımlara, bakış kılçığı fırlatmıyordu... Söylerken, hemcinslerine dönüyordu daha fazla... Daha dikkatle dinledim... Bitakım şeyler yapmak istiyordu... Bizim şarkıları aranjmanla, bugünün havasına adapte etmek... Yabancı şarkıları bize çevirmek. Birkaç lisanda da söylüyordu... Mümkün olduğu kadar tabiiydi...

İlgilendim, değişikti çünkü... Fransızca biliyormuş... On seneden beri bu karyerdeymiş... Kaba şakalara, olağan ucuzluklara kaçmıyordu. Ne yapsa, ne yapmasa nezihti... Yakında Paris'e gidiyormuş, plâk doldurmağa... O sanat havasını ciğerlerine iyi çekmesini isterim... İçinde kalacak şekilde...

— Yahu, kardeşler! Bırakın şimdi birbirinizi yemeyi... 2000 yılında 79 milyon olacaksınız o zaman yersiniz!...

Hanımlar yavaş yavaş omuz oynatıyorlardı, plâtine kafaları kabarık ve kalıplaşmış... Beyler, teslim bayraklarınca, sulh mendilleri döndürüyorlardı havalarda. Hava hafiflemişti... Tasalar kazınmıştı yüreklerden!

Gene ağırlaştı etraf birdenbire... Kraliyet halıları döşediler yerlere, vişne çürüğü, bi boylama, bi enleme!... Fon'a, yarı tapınak, yarı saray sütunları dikildi beyaz... Ortaya bir kapı kondu, gümüş arabeskli... Ve Ankara gecelerinde, neonlu harflerle, ismi en çok parıldayan star, ağır ağır çıktı sahneye; tüm siyah puldan, bir etekliği hafiften kımıldata kımıldata!... Üst kısmı şeffaf danteldendi.. Koyu alaturka söylüyordu... Koyu!...

«— Behiye Aksoy» dediler...

Onun, «gönül üzre» bir şarkısı yok muydu?... Hani, Osman Bölükbaşı'yı coşturan, meşgaleleri arasında koşturan... Vardı, vardı...

Bana ne düşündüğümü sormayın, sorma Akbabam... «Ahhhh... Ooof!..» diye tüm vücut sahne ve salon inlerken... Ben de içimden «Ahhh» lar çekiyorum, benim «ahlarım» başkaydı, başka!...

Sanatkârı düşünüyorum, seyirciyi düşünüyorum; bazı çevrelerde, yetişme imkânlarını düşünüyorum... Ve «Ahhh» diyorum, dağları taşları parçalarcasına, ama ne dağlar duyuyor ne taşlar, ne yaşayanlar duyuyor ne ölüler!...

ANNELER DERNEĞİ BALOSU

Gene azcık hafifliklere sapalım dedim...

Kızılay'daki gökdelenin yirminci katı. Korku salan asansörlere tıkılınıyor, çıkılıyor Klüp'e... İsmi modern: Klüb X... Ankara pırıl pırıl yanıyor camlarından, uzaklara dek, gecede!

* * *

— Sümerbank 25 liraya ayakkabı çıkardı. —

Ayağını sıcak tut!

Her çatık hanım, elinde süngü tutar gibi bir balon tutuyordu, bağırgan renkten... Balon kıpırdamıyordu, kendisi kıpırdamadığı için... Moda azcık geçmişin modasıydı, kadifeli, işlemeli ağır... «Sessiz» şarkıcılar, dudaklarda son zaman dolaşan şarkıları tekrarlıyorlardı. Işıklar kısıktı. Düğün masası gibi uzun masalar birbirleri ile paralelleniyordu.

Eğildim, baktım... Nihat Kürşat, Cihat Bilgehan ve dostum İbrahim Tekin...

Yanımda bir ses:

«— Bakanlar artık her yere gidiyorlar» dedi...

Hanımlar, süngü örneği, ipi bile oynamayan bağırgan renkte balonları tutmağa devam ediyorlardı. «Sessiz» şarkıcılar, dudaklarda son zamanlarda dolaşan şarkıları tekrarlıyorlardı, «gönül koymadan...» Koyacak gönül kimde kaldı ki?

Bakanlar, «bakan bakana» tüm problemleri halletmiş, eğleniyordu, turizminden, maliyesinden... Yorgun ve bezgin Ankara, şaşkın ışıklar kırpıştırıyordu tâ uzaklara kadar: Şaşma bre Ankaram!...

BEŞER ŞAŞAR

Burda şaşan benim, kusura kalmayın ahbaplar... Milletvekillerinden nice ahpabım var... Seçilmişler, gelmişler, nizamı nizam; düzeni düzen etmeğe, sağolsunlar, var olsunlar, gül olsunlar!

«— Yapacaz... Edecez... Müsaade etmiyecezzz... Düzeltecezzzz» gibi lâkırdılar ederler, inandırıcı...

Şifayurtlarına adam yatırırlar, işe hemşeri yerleştirirler, olmıyacağı olur kılarlar, olacağı olmaz... Ve kesik kesik:

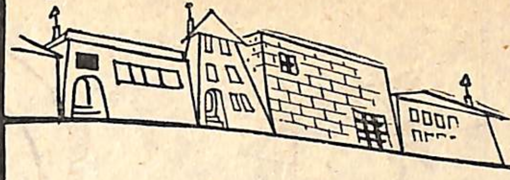
«— Mademki demokrasi varrr...» diye cümleler başlarlar ve bitirmezler... Bitirseler: «Bizi çekmeğe mecbursunuz...» dur cümlenin sonu... Zaten çekiyoruz ahbaplar... Yaptığınız ne?

İçimden, bir zararsız sınava tâbi tutmak gelir çoğunu, şöyle bir kültürümşü şeyler, şöyle bir dünya politikası hakkında, şöyle bir tarih görüşü babında, şöyle bir sosyoloji kanunundan, şöyle bir memleket problemleri işinde, şöyle bir kendi partilerinin felsefesi hakkında sınava... Çıkmaza saptırmak için değil onları, yok yok, çıkmaz sadece bizlere yaraşır, bi nefes almak, bi emin ellerdeyim demek için...

Tek bir kitap okuduklarını görmedim. Tek bir satır yazdıklarını görmedim. Tek ciddi denecek bir yorumlarını duymadım... Gördüğüm... Gördüğümü yakında gagana teslim edeceğim Akbaba. Şimdiden haber salıyorum, sonradan kimsecikler ağlamasın diye... Ama ağlaşacaklar!

Nimet ARZIK

SIPA

MUZAFFER İZGÜ

— 13 —

Bu sözleri galiba Hamlet'ten okumuştum... Yoksa başka bir kitaptan mı?

Polis:

— Zaten karakola gitmemiz lâzım, dedi.

— Niçin? diye sordum.

— Arı meselesi.

— Arıyla ne ilgisi var karakolun?

— Eee, kovanlar orada evlâdım.

— Polis amca, sen benim ne demek istediğimi anlamadın galiba?

— Anlamadımsa, orada anlatırsın.

— Burada anlatsam olmaz mı?

— Usül evlâdım, orada anlatacaksın!

— Gidelim yâni he?

— Eh gideceğiz. Hakkında şikâyet var!

Bağırdım:

— Yürüyelim arkadaşlar!...

Yürüdük... Allah cümle kullarına yürümek nasip eylesin!...

Sanki dünya umurumda benim!... Yokum ki, ben bu dünyada. Bir tek 23 numaram var. Onu da sadece dört duvarın içinde tanırlar. Ondan gayrısı... İsmimi bile istesem değiştiririm. Sıpa demem de, Sadun derim, Şakir derim, Şadan derim... Hayır, ismimden memnunum. Cümle sıpalar sağ oldukça, ben de olayım! Âmin!...

Arkama baktım, o kadınla kız da geliyorlar... Bir de o kolumdan tutan adam. Sevmedim bu adamı. Bütün millet gelsin ama, bu adam gelmesin.

— Polis amca, bu kadınla kız dâvacı, ama şu adam niye geliyor bizimle?

— Şahit o!...

— Yani olayı gören, değil mi?

— Görmüş.

Döndüm geriye:

— Sen gördün mü? dedim.

— Neyi? diye sordu.

— Başbakanı!...

Adam bozuldu, ben kahkahayı patlattım...

Karakola vardık. Bütün komiserler öyle mi olur bilmem, bu adam sırf göbekti. Gözüm adamın göbeğine takıldı kaldı... Sorayım mı acaba, senin göbeğin niçin bu kadar iri, diye. Vazgeç Sıpa, olur ki tersler seni. Nene gerek, var mı sana göbeğinin bir zararı?

— Gel ulan buraya!...

— Ben mi komiser bey?...

— Sen ulan!

— Ama asilim ben!

— Senin asilinden başlarım ha, hayvan!...

Hoppala, bizim Recep beyin yanında kurs görmüş galiba?

— Yaklaş ulan iyice!

— Masanın üzerine çıkayım mı?

— Ulan şimdi ha!...

İyice göbeğimi dayadım masaya.

— Anlat şimdi!

Anlatacakmışım... Hiç işim yok da sana anlatacağım ha!... Ama dur istersen sana kısaca özetleyeyim... Hem önce niçin dâvacıya sormuyor bu adam?

— Efendim...

— Sen sus ulan!

Yaşşa lan bizim müdür, buralara kadar dal budak salmışsın da haberimiz yok. Ama soracağım, edemem sormadan:

— Komiser bey, siz Recep beyi tanır mısınız?

— Ulan sen sus!

Aptal adam, üç kelime yerine, bir tek kelimeyle cevap verebilirdi bana. Evet veya hayır... Üstelik kalbimi de kırmamış olurdu. Kırıldım...

— Dinliyorum hanımefendi!

Onlar, hem hanım, hem de efendi, biz ulan!...

Dinletti hanımefendi... Neler etmemişim ben neler? Neler dememişim ben neler?...

— Kızımı bana ver, demişim, kaçıracağım bu kızı, demişim... Demişim, demişim, demişim...

Zavallılar, namuslarına boğulmuşlar, ağızlarını açmamışlar, ama ben kızın göğüslerine el atınca...

— Aaa, yalan vallahi komiser amca, dedim.

— Sen sus ulan!

— Niye susayım? Yalan söylüyor. Ben onun kızının ceviz kadar memelerine tenezzül edip de el mi atarım?

— Ulan sus!

— Ama komiser amca...

— Amcandan başlarım ha!...

— Amcam yok ki...

— Belâ mısın ulan sen?

— Anma bu lâfı, insana uğursuzluk getirir.

Komiser, beni kolumdan yakalayan adama sordu:

— Siz gördünüz mü?

— Gördüm...

— Bak sen yalancıya! diye güldüm.

Güldüm, çünkü bu da yalan söylüyor.

— Hangi eliyle sıktı?

Anası:

— Sol, dedi.

Komiser:

— Kız söylesin! diye ihtar etti.

— Sol eliyle sağ göğsümü sıktı efendim.

Feryat ettim:

— Vallahi bunların hepsi yalancı komiser amca. Sen de onlarla birlik olursan, biz derdimizi kime anlatacağız?

Komiser ayağa kalktı, yanıma yaklaştı:

— Seni ırz düşmanı, seni! dedi.

Kızmışım:

— Haydi oradan sen de, dedim komisere.

Elini havaya kaldırarak tehdidi savurdu:

— Vururum ha!...

Çenemi uzattım:

— Vur!... Canın sağolsun senden kıymetli mi bizim çene?

— Ben vuracak zamanı bilirim.

— Benim bildiğim, bir insan vururum dedi miydi, vurmalıdır.

Adama sordu:

— Sen nasıl gördün?

Bakalım, bu, ne yalanlar yumurtlayacak? Seni legorin tavuğu seni!..

— Evet efendim...

Sanki bu girişe lüzum varmış gibi... Hayır, adam yalanı yoğuruyor. Ha gayret!

— Kıyma almağa çıkmıştım...

— Dolma mı yapacaktınız? diye sordum.

Komiserden çok, adam bozuldu:

— Hayır, sarma, dedi. Kasaba gittim...

— Hangi kasaba? diye sordum.

Bu kez, komiser bozuldu:

— Ulan sorguyu sen mi yapacaksın, yoksa ben mi?

Sesimi kestim.

Kasaptan çıkmış, elinde et paketi, beni görmüş. Şüphelenmiş benden.. Bu serseri mutlaka bir kadının veya kızın memesini sıkacak demiş, (mübarek falcı) ardım sıra on adım ya yürümüş, ya yürümemiş ki, bu olayı görmüş.

Hay gözün kör olsun senin e mi? Yiyemiyesin inşallah o dolmayı, o sarmayı...

— Olay ne? diye komiser sordu.

Patladım artık:

— Ne olacak komiser bey, ben bu kızın memesini sıktım, dedim.

— İtiraf ha, itiraf ediyorsun ha?... Hayri, makineyi al gel!

Adamda bir sevinç, sanki kaynanasının öldüğünü müjdelemişler... Ben de sevindim. Çatık kaşlı bir insanın güldüğünü görmek, nedense sevindirdi beni.

— Vallahi komiser amca, bilseydim bu denli sevineceğinizi, daha önceden sıktım deyiverirdim, dedim.

— Niye demezsin be oğlum?

— Demediniz ki bana...

— Otur evlâdım, şöyle otur da ifadeni alsınlar.

— Teşekkürler efendim.

— Rica ederim, bir şey değil.

Şahit ve dâvacıların yanındaki sandalyeye oturdum. Oh, hepimiz rahatız şimdi. Hepimizde de, bir işi yapıp bitirmenin verdiği rahatlık var... Hele komiser, hepimizden rahat. Bir de sigara tüttürdü. İçeriye, yazı makinasıyla giren polis Hayri'ye:

— Önce üzerini ara delikanlının, dedi.

Ayağa kalktım:

— Cepler zaten dışarda komiser bey, dedim.

— Ulan, sen ters giymişsin pantalonunu!

— Bir de böyle ters giyeyim dedim de...

Ceplerim dışarı sarkmış olduğu için, komiser:

— Bırak arama! dedi.

— İsterseniz hemencecik çıkarıp yüzünü giyeyim pantalonun komiser bey!

— Lüzum yok... Söyle bakalım, adın ne?

Oh, festival şimdi başlıyordu işte!

— Adım mı?

— Evet, adın?

— Adım Sıpa!

— Sıpa mı?

— Evet, Sıpa... Anamın babamın gözleri kör olsun, bunu lâyık görmüşler bana.

— Bana bak delikanlı, burası neresi biliyor musun sen?

— Bilmiyorum... Yalnız bildiğim bir şey varsa, herkes yalan söylüyor burada...

(Devamı var)

İnönü: «A.P. halkı uyutuyor dedi. — Gazeteler —

UYKU HAPI!

Akbaba

SAHİBİ: Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İLÂN FİATI: Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

Fiatı: 100 kuruştur.

ÇAMAŞIR
KAÇAKÇILARI
Yazan_Çizen_
Suavi Süalp
7

ÇEKİNMEYİN, .GİRİN HAYATIM..SİZE ÇOK TATLI POZİSYON HAZIRLAYACAĞIM
BİZ ÖNCE BİRAZ MAHCUP OLURUZ DA!
POZİSYON KELİMESİNDE DE BİR GİZLİ MANA VAR

ÖYLE ORTADA YALI KAZIĞI GİBİ NE DURUYORSUNUZ AYOL..ŞÖYLE OTURUN. BEN DE SİZE HAİN BİR KOKTEYL YAPAYIM.
OTURALIM HAYATIM!
?

DÜŞÜN ŞAKİR AĞBİ..O BİRAZ SONRA İÇKİLERLE BURAYA GELİP, ARAMIZA OTURACAK.. SONRA DA IIIIH.. IH!.
VAZİFENİ GENE UNUTUYORSUN HÜSNÜ. NE MALUM ŞU ANDA BİZİM İÇKİLERİMİZE BİR İLÂÇ KATMADIĞI MESELÂ.

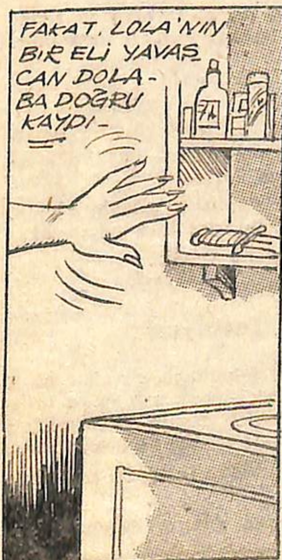

ŞU ILAÇTAN İKISININ DE BARDAĞINA BİRER DAMLA KOYDUM MU, İKİSİ DE HOŞAF. LOLA BU GECE ÇİFT SOVUŞ. VAR SANSINA

KENDİ KENDİNE KONUŞMA HUYU İYİ DEĞİLDİR GÜZELİM HAFİFÇE DÖNDE YÜZÜNÜ GÖRELİM CİCİM
HA!

OH! SİZ KİMSİNİZ? ÇEKİN O TABANCAYI ÜSTÜMDEN
ANLAŞIRSAK TABANCAM TERBİYESİNİ TAKINIR YAVRU ŞİMDİ OT BAKALIM İÇERDEKİ SOLOZLARI NEDEN UYUTACAKTIN?

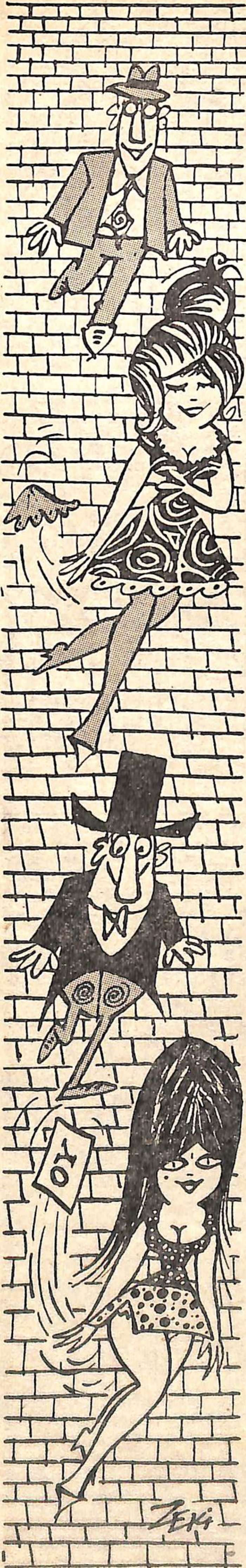

HI. HİİİÇ! O İLACIN BİR ZARARI YOK. SADECE NEŞ'E VERMEK İÇİN.. YAA. VALLA BİLLA..

SEN O İLAÇLA BEBEKLERİ UYUT_ KONUŞ, KRALİÇENİN ÇALINAN KOMBİNEZONU HAKKINDA NE BİLİYORSUN?
KO.. KOMBİNEZON MU? BEN İÇ ÇAMAŞIRI HİÇ GİYMEM Kİ

FAKAT. LOLA'NIN BİR ELİ YAVAŞCAN DOLABA DOĞRU KAYDI-

ŞİMDİ SANA KOMBİNEZONUN RENGİNİ GÖSTEREYİM AYI BOZMASI
UF! ELİM BANA AÇMAZ HA?!

AYYYYY!
Oooo
Haftaya: KAN VE KADIN-

Yazısız

Bu yazımda, «Bakireler Adası» nı nasıl bulduğumuzu anlatacağım size.

«Bulduğumuzu» diyorum, çünkü çıkardığım dergi olmasaydı, Sammy adındaki gözü pek gazeteci doğmazdı. Sammy olmasaydı, Bakireler Adası bulunmazdı. Bakireler Adası bulunmasaydı, aziz dostum Sammy, şimdi öteki dünyada olmazdı!

Bakireler Adasının nasıl bir kollektif çalışma sonunda bulunduğunu iyi kötü anlattım sanıyorum. Oysa, bir ada keşfetmeye hiç de niyetli değildim o sıralar. Elindeki kâğıt tomarını sallayarak odama giren Sammy sevinçle:

— Hey koca Bill, diye bağırmasaydı, odamda benden başka birinin daha bulunduğunu bile farketmiyecektim.

— Hoş geldin, dedim, otur bakalım.

— Oturamam azizim, dedi, oturulacak zaman mı şimdi?

— O halde ziyaretin önemli bir sebebe dayanmalı.

Elindeki kâğıt tomarını burnuma doğru uzattı:

— Hayatımın en önemli röportajını elimde tutuyorum!

— Yaa... Yine ne dümenler çevirdin?

— Dümen değil azizim, Onbin Bakire Adasını keşfettim!

Sammy'nin palavralarını bildiğimden, hele hele bakirenin bırakın onbinini, günümüzde birini dahi bulmanın güçlüğünden, dostumun sözlerine güldüm, geçtim:

— Birader, keşfedilmemiş ada mı kaldı ki keşfedesin?

Ağzımdan girdi, burnumdan çıktı! Yeryüzünde daha birçok keşfedilmemiş yerler varmış da, eski İrlandalılardan bazıları zaman zaman gidip bu adalarda yaşamış da, bu adalar halk arasında «Şeytan Adası», «Bakireler Adası», «Kadınlar Adası», «Mutluluklar Adası» diye adlandırılmış da, hattâ Kristof Kolomb'un bile «Onbin Bakire Adası» ndan bahsettiğini bir kitapta okumuş da...

Benden ses çıkmadığını görünce:

— Nasıl, diye sordu. Kovboylar, gangsterler, striptizler dünyasını kesfeden bir arkadaşının, bu yeni keşfine hâlâ inanmıyor musun?

— Maalesef evet!

Yeniden konferansa başladı. Münih kütüphanesinde gördüğü 1500 yılına ait bir haritada, Antiller denizinde bu adanın yerini dahi bulduğunu yalvarır bir tarzda söyleyince:

— Peki, dedim.

Sevinçle sıçradı:

— Demek sonunda inandın?

— Beni ikna etmek için öylesine çırpındın ki, söylediklerine inanmak zorunda kaldım. Yalnız, karar verebilmem için biraz beklemen gerekiyor.

Hemen o akşam, tanıdığım bazı profesörleri dâvet ederek, bu konudaki fikirlerini aldım. Aşağı yukarı hepsi böyle bir şeyin olabileceğini söylediler. Hattâ içlerinden biri:

— Evet, dedi, dostunuzun «Dişi Şeytanlar Adası» nı bulduğu anlaşılıyor.

— Demek böyle bir adanın varlığına inanıyorsunuz?

— İnanmamak için bir sebep yok ki... Arap bilginlerinden Edrisi isimli bir coğrafyacı 1150 yılında bu adayı bulmuş, «Dişi Şeytanlar» adını bizzat kendi koymuş.

Ertesi sabah erkenden büroma damlayan Sammy'ye, akşamki toplantıda konuşulanları naklettim.

— Tamam, dedi, öyleyse gidiyoruz.

— Gidiyoruz değil, gidiyorsun.

— Benimle gelmiyecek misin yâni?

— [illegible] 'edim, yalnız git. Ada halk[illegible] nı incele, bol bol [illegible] 'er bunu başarır[illegible] Kazanova'dan da[illegible] ririm sana mecmu-lardan biri olmalıydı bu. İçime bir rahatlık çöktü:

— Kusura bakmayın tanıyamadım, dedim. Derginin düzenlenmesiyle uğraşmak, okuyucunun ilgi duyacağı konuları bulmak aklı mı bırakıyor insanda?

— Ben...

— Evet, siz?...

— Sammy'yim ben!

Yerimden nasıl fırladığımı bilmiyorum:

— Sammy... Sen ha?

— Evet, benim!

— Peki, n'oldu sana? Hasta mı oldun?

— Hayır Bill.

— Peki, n'oldun söylesene? Fırtınaya mı tutuldun?

— Hayır, hayır. Bakireler Adasını buldum!

Şaşkınlığım bir kat daha arttı:

— Bu halin ne? Adada kıtlık mı vardı?

— Ne kıtlığı Bill? Yüzbin kişiyi doyurabilecek adada birbirinden güzel, birbirinden ateşli topu topu yirmi esmer bakire vardı!

— Esir mi ettiler seni?

— Esaret nedir ki dostum? Görüyorsun işte... Ellerinden kaçmamam için tedbir alıp, cinsel zevklerini tatmin için, tam ikibuçuk ayda beni mahvettiler!

Başlıklar yazıldı, yazılar dizildi, dünya haritaları yeniden düzenlenirken, Bakireler Adasının ikibuçuk ayda mahvolan kâşifi Sammy, merasimle toprağa verildi!

Sammy, bu büyük yolculukta kendine arkadaşlık etmem için yeniden konferansa başladı. Ama, «Peki» dedirtemedi. Kendisiyle yola çıkmayışımın iki sebebi vardı: Birincisi, karım; ikincisi de, onun bu arkadaşlık maskesi ardında gizlediği bazı niyetlerden kurtulmak. Bir kere gezinin bütün masrafını bana yükleyecekti. Sonra da gördüklerimizi daha duygulu olur diye bana yazdıracaktı.

Neyse... Beni razı edemeyince, geziye yalnız başına çıktı. Üç ay kimse görmedi onu.

Üç ay sonra bir sabah büromun kapısı aralandı, sessiz sedasız bir hayâlet içeri daldı. Korkudan bağırmamak için güç tuttum kendimi. Kurukafayı andıran bir deri, bir kemik kalmış ziyaretçiye:

— Buyrun, diye kekeledim. Oturun.

Ben «Oturun» demeden yığılmıştı koltuğa zaten.

— Bill, diye inledi hayâlet. Beni tanımadın mı?

Adımı bildiğine göre, korkmamın gereği yoktu. Felâkete uğramış dost-

Bill Blondy'den
çeviren:

Süheylâ AYKUT

(İlâncılık: 5948 — 70)

Güllabici

Vapurda oturmuş gazetesini okuyordu. Bir ara gözleri karşısındaki adama takıldı.

Adam gülerek kendisine bakıyordu. Aceleyle gözlerini gazetesine indirdi. Fakat aklı adama takılmıştı. Çaktırmadan bir kere daha baktı. Bu sefer adam dilini de çıkarmıştı. Şaşkınlıkla, elinde çevirdiği gazeteyi nerdeyse ters okuyacaktı. Kendini toplamağa çalıştı. Bir tanıdık olmasına imkân yoktu. Gelmiş geçmiş bütün ahbaplarını hatırlamağa çalışıyordu. Nafile. Kendi kendine, «Ne olursa olsun» dedi. «Bir daha bakacağım.» Bu sefer karşısındaki adam sade dilini çıkarmakla kalmamış, bir de göz kırpmıştı. Bizimki artık ne yapacağını şaşırmış, elindeki gazeteye görmeden bakıyordu.

Vapur artık iskeleye yanaşmıştı. Nihayet gazetesini katlayıp cebine koyarken o da adama gülerek bakmağa başladı.

Adam sordu: «Hangi koğuştaydın?»

Bizimki: «Güllâbiciydim» dedi.

Adam, bir ok gibi yerinden fırlayarak, kalabalıkta gözden kayboldu.

Merak

Arada bir kiliseye günah çıkartmak için gelen kadın, sıra beklerken zangoç'a sordu:

— Acaba papazlar günah işlerse, onların günahlarını kim çıkarıyor?

Zangoç cevap verdi:

— Kim olacak, rahibeler.

Terbiyesiz

Karı-koca lokantaya girmişlerdi. Garson kız çorbaları masaya bırakırken, adam karısına çaktırmadan kızın bacağını okşadı ve arkasından:

— Bu çorbalar terbiyeli mi? diye sordu.

Kız hışımla adama dönerek:

— Terbiyesiz! dedi ve uzaklaştı.

Milletler Gülüyor

Susturmak için

Gece lokallerinde şantözlük yapan genç anne, odasına çekilmiş dinleniyordu. Bitişik odadan gelen seslerle yerinden sıçradı. Zile basıp, dadıyı çağırdı:

— Ne oluyor Marina?

Boynunu büktü dadı:

— Küçük beyin yine huysuzluğu tuttu madam. Ne yaptımsa, bir türlü uyutamadım.

— Kandırıcı bir şeyler söyle canım, dedi genç anne. «Sesini kesip uyursan, kalktığında annen sana şarkılar söyleyecek» gibilerden bir şeyler uyduruver işte.

Dadı:

— Ah madam ah, dedi. Bilmezsiniz uyutmak için ne diller döktüm. Hattâ bir ara, «Uyu, yoksa birazdan annen gelip sana şarkı söyleyecek» diye tehdit bile ettim!

Papağan gibi

Brezilya'dan getirilen erkek papağan, evdeki dişi papağanın kafesine konmuştu. Kısa bir çekingenlik ve tanışma faslından sonra dişi papağan, ev halkı hakkında yeni arkadaşına bilgi vermeye başladı:

— İyi insanlardır, dedi. Madam ve mösyö son derece dürüsttürler. Hizmetçiler temiz ve sempatik kimseler. Sadece yedi yaşlarında bir oğulları var ki, işte ona güvenmemek gerekir.

— Neden?

— Ne zaman bir kaçamak yapmaya kalksam, gördüklerini önüne gelene papağan gibi tekrarlar da ondan!

— Sizi yalnız bırakayım, muhakkak birbirinize söyleyecek sözleriniz vardır!

Meslek sırrı

İkisi de doktordu, ikisi de son günlerde sağlık durumlarının bozulduğundan şikâyetçiydi. Biri:

— Daha fazla yıpranmak istemiyorsan, sen de benim gibi yap, dedi.

Diğeri merakla sordu:

— Ne yapıyorsun?

— Her beş hastayı muayene ettikten sonra, kendim de sinir yatıştırıcı bir ilâç alıyorum.

Hazır başlamışken...

Evli ve üç çocuk babası mösyö Dupont nefsi ile giriştiği uzun mücadeleyi kaybederek arabasına atladığı gibi, sekreterini gezmeye götürdü. Saatler süren dolaşmadan sonra arabayı ormana, sekreterini kollarının arasına çekti.

Sansür tarafından kesilen bir sevişmeden sonra nefsini susturan mösyö Dupont'u, bu sefer vicdanı rahatsız etmeye başlamıştı. Kederli bir sesle:

— Hiç doğru yapmadım, dedi. İşlediğim iki günahla karımın, arkadaşlarımın yüzüne nasıl bakacağım?

Dilber sekreter hayretle sordu:

— İki günahla mı?

— Evet, dedi Dupont. Bir kere günaha girmişken, başbaşa kalmaya fırsat da bulmuşken, tekrarlamayacak mıyız?

— Korkmayın, korkmayın.. Önce iyice bakıyor, sonra adım atıyorum!

Füze

Biri Gaskonyalı, diğeri Marsilyalı iki arkadaş arasında:

— Bizim Gaskonya'da ekspresler yürümez, uçar: Tutalım sigara kâğıdı, tütün, kibrit aldın ekprese binerken, daha sigaranı sarıp bitirmeden ver elini Garon...

Marsilyalı dudak büktü:

— Canım bu da bir şey mi yâni... Ben Marsilya'dan bizim ekspese binerken sadece sigara kâğıdı alırım.

— Pekiy, tütün, kibrit?

— Düşündüğün şeye bak... Onları da Lyon'dan alır, geçer giderim...

— Bir şey yakalayamadım...

— Ben de!...

Kırk yılda bir...

İki fare, gece yarısı, içinde iki yüz frank bulunan masa üzerinde bırakılmış cüzdanı kemirmeye başladılar. İşlerini bitirdikten sonra biri:

— Bunu her zaman tekrarlamayalım, dedi. Bir gecede ikiyüz frank yemek, bizim gibiler için az hovardalık değil!

Şanssızlık

İskoçyalı Mac Adam'a piyangodan otomobil çıkmıştı. Arkadaşı Mac İntoş:

— Tebrik ederim, dedi. Bir araba kazanmışsın ha?

Beriki üzgün, cevap verdi:

— Kaç para eder birader, şoförsüz verdiler arabayı!

Yazısız

Acı bir kayıp!

Dalgın profesöre sabah kahvaltısını hazırlayan uşağı:

— Mösyö, gazetedeki yazıyı gördünüz mü? diye sordu.

— Hayır, dedi profesör. Ne olmuş?

— Sizin öldüğünüzü yazmışlar.

— Yaa... Vah vah! diye dövünen profesör, ünlü dalgınlığı ile devam etti: Bana unutturma da, hiç olmazsa cenazesine çiçek göndereyim!

Anlaşılmıyor ki...

Madam Durand, komşusunun beş yaşındaki oğluna sordu:

— Kardeşinin adı ne?

Oğlan öfkeyle cevap verdi:

— Bilmem... Söylüyor ama, ne dediği anlaşılmıyor ki!...

Dünya Karikatürleri

— ŞU YIKANMANI BANYODAKİ TAMİRAT BİTTİKTEN SONRA YAPAMAZMIYDIN !...

— KARIMI ÖPEBİLİRSİNİZ DOSTUM. BUGÜN TRAŞ OLDU !...

— SEN BENİM BUGÜN "EVET„ DEDİĞİME BAKMA, BEN ARADA SIRADA EVET DERİM...

— EVET SEVGİLİM, KALORİFERCİ ÇOK İYİ ÇALIŞTI... ARTIK HİÇ ÜŞÜMÜYORUM...

— LÜTFEN DIŞARI ÇIKARMISINIZ, SOYUNACAĞIM !...

Herkes derhal farkediyor...
Tursil daha beyaz yıkar!

Tecrübeli ev hanımlarının tercih ettiği Tursil:

- Daha beyaz yıkar
- Çamaşırları yıpratmaz
- Elleri bozmaz
- Tamamen homojendir
- Ilık suda dahi kolay erir

Tursil'den şaşmayınız.

Tursil şimdi yepyeni kutularda gene aynı fiata satılıyor.

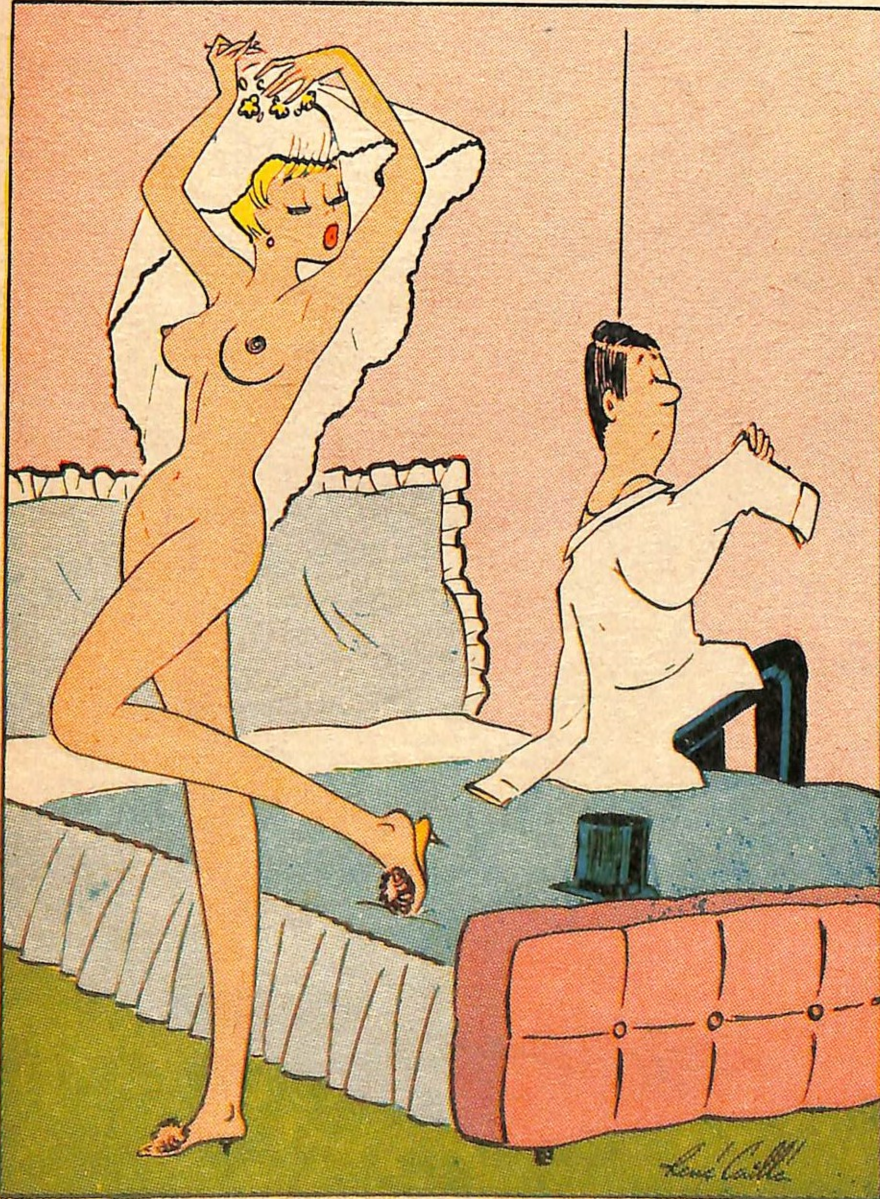
Siz de çamaşırlarınıza Tursil beyazlığı veriniz

(Manajans : 819 — 71)

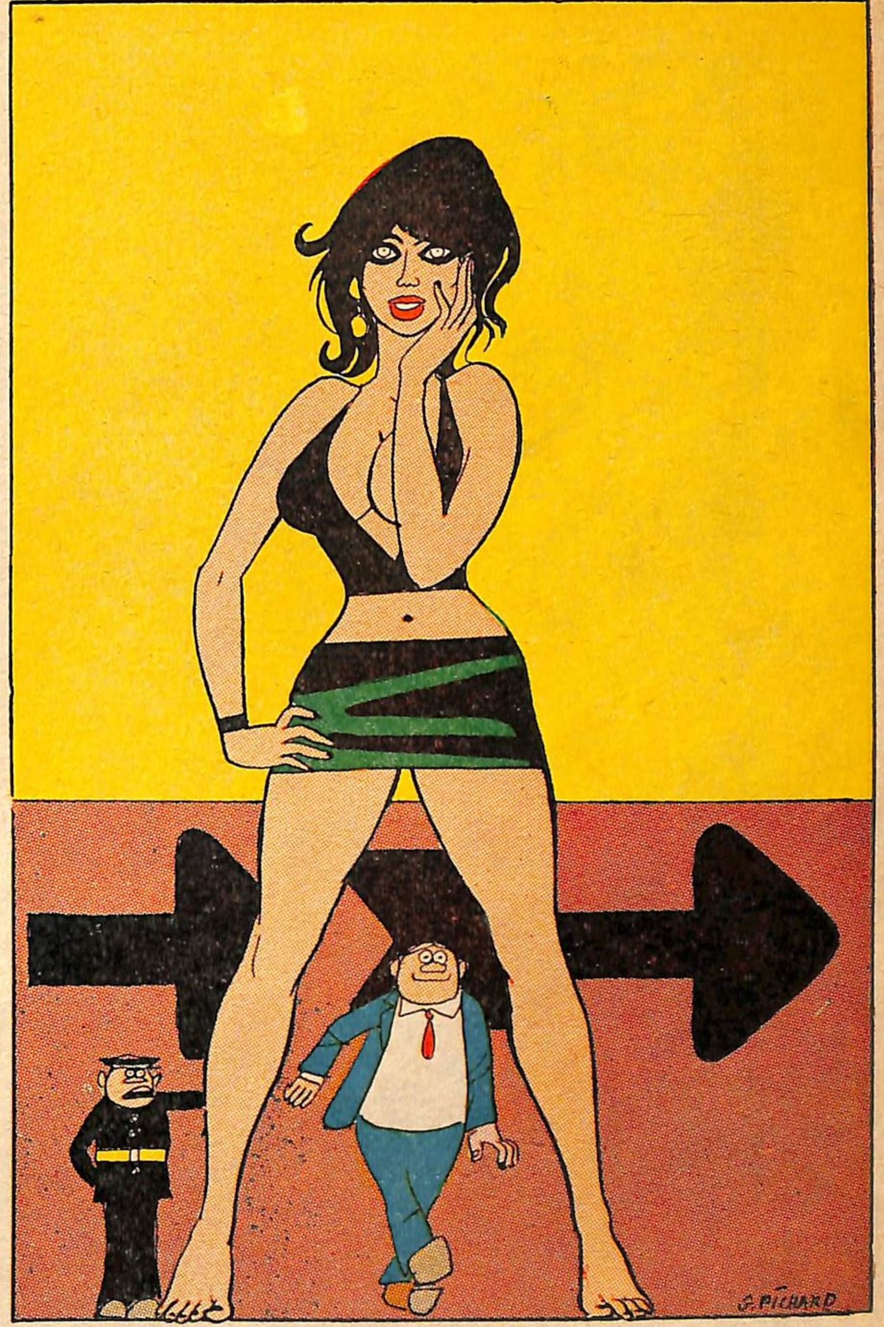
Akbaba

— BUNUN İÇİN Mİ KİLOTUMU İSTEMİŞTİN ?..

— MİNİ GELİNLİĞİM NE KADAR PRATİK DEĞİL Mİ SEVGİLİM ?..

MECBURİ İSTİKÂMET !..

— PARK BEKÇİSİ BİZE BU SEVİMLİ KÖŞEDEN HİÇ BAHSETMEMİŞTİ !..